

Vaduguns

Otrdiena • 2022. gada 22. marts

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Kā rikoties krīzē?

9.

Apbalvo darba rūkus

Apbrīnas vērts uzņēmējs. Finansu ministrs Jānis Reirs zemnieku saimniecības "Kotiņi" īpašniekam Aldim Ločmelim pasniedza Atzinības rakstu par būtisku ieguldījumu Latvijas izaugsmē un tautsaimniecības attīstībā. Tāpat z.s. "Kotiņi" saņēma titulu "Novada tēla popularizētājs". "Paldies par apsveikumu. Mēs varam darīt, ja mūs atbalsta valsts un dzīrdigas ausis. Bet par mani vairāk stāsta pupiņas," balvu saņemot, jokoja Aldis (foto).

Edgars Gabranovs

Pagājušās darba nedēļas nogalē reģionālajā vizitē Balvu novadā ciemojās finanšu ministrs Jānis Reirs, lai ar novada domes vadību, pašvaldības speciālistiem un uzņēmējiem pārrunātu šī briža situāciju un izaicinājumus, kā arī iepazitos ar zemnieku saimniecību "Kotiņi", kas sekmīgi nodarbojas ar graudkopību un sēklas ražošanu. Tāpat ministrs piedalījās Balvu novada apbalvošanas pasākumā "Gada balva uzņēmējdarbībā 2021".

Tiekoties ar novada vadību un pašvaldības speciālistiem, ministrs atzina, ka ar finansēm Latvijā viss ir kārtībā, ja dzīvojam prātīgi: "Slikti, ja steidzamies pa galvu, pa kaklu. Piemērs ir mūsu atbalsts energoresursiem, kas izmaksā valstij pus miljardu euro. Tā ir aptuveni trešdaļa no visu pašvaldību atbalsta finansējuma iedzīvotājiem gadā. Mēs visi esam sajutuši, ka mūsu elektrības rēķini ir mazāki, nekā līdz šim. Neesmu saticis cilvēku, kurš maksā vairāk. Tas nozīmē, ka esam nelietderīgi izmantojuši ļoti lielu naudu, kas nepieciešama citiem mērķiem. Sākās karš Ukrainā, benzīna cenas pieauga līdz diviem euro litrā. Šodien par divdesmit centiem tās zemākas. Jautājums, vai mums ir finanšu līdzekļi, lai kaut ko atbalstītu vai arī kādu laiku nogaidītu, ja tirgū cenas stabilizējas, ja tirgus nomierinās? Tas ir tas, kā mums būtu jārīkojas. Pašreiz lielākās problēmas ir ar pasūtījumiem – celtniecībā, būvniecībā, ceļu būvē un citur.

Pirmais, ko valdība darīs, ar vienotu lēmumu pagarināsim visus iepirkumus, kas ir bijuši, lai šo situāciju nomierinātu. Tie paši 20 centi litrā uzņēmumiem ir ļoti liela nauda, kas ietaupās – ne vairs 40% pieaugums, bet, piemēram, 20%. Liela problēma ir bitumens, kura cena dubultojusies, bet tas būs vajadzīgs maijā. Varbūt tad karš būs beidzies, iestāsies stabilitāte, līdz ar to prātīga darbība, novērtēšana vienmēr būs pareizāka, nekā steigšanās. Viennozīmīgi, ka nedrīkstam pārtraukt pasūtījumus, jo mums vajadzīga gan ceļu infrastruktūra, gan māju siltināšanas programma, lai izietu no enerģētikas atkarības. Ja pēc 2-3 mēnešiem cenas nenormalizēsies, tad jādomā, ko darīt tālāk. Kopš karš sācies, kad valstis nevar aizņemties naudu, kad nav nekādu izsoju, vienīgais, ko varam darīt, ir asfaltēt mazāk kilometrus. Tiesa, darbi jāturpina. Jebkurā gadījumā, ar uzņēmējiem ir jāsarunājas. Nedrīkst būt situācijas, kad laužam ligumus tikai tādēļ, ka uzņēmējs nevar par piešķirto finansējumu izdarīt savu darbu. Diskusijās mēs atrisināsim daudzus jautājumus, pirmais solis ir iepirkumu pagarinājums. Mums ir stingri nosacījumi no Eiropas Savienības fondiem, tāpēc lūgsum pagarināt fondu apguves periodu. Tas liecina tikai par vienu - slikti, ka mēs darbus sasteidzam, darām tos populistiiski. Tā ir galvenā ziņa. Ir kara situācija, Ukrainas tauta maksā ar savām dzīvībām. Mums jādomā arī par šim lietām – jāpārskata savi ieradumi. Tīcu, ka tas nebūs uz ilgu laiku, tomēr neizpaliks neērtības, kas nav salīdzināmas ar to, kas notiek Mariupolē, Hersonā, Nikolajevā un citās pilsētās."

*Turpinājums 4.lpp.

Foto - E. Gabranovs

**Nākamajā
Vaduguni**

● Pavasari iestrādā krāsainās ziepēs
Radošā darbnīca Naudaskalna tautas namā

● Lai kādi laiki bijuši – jādzīvo!
Brīvbrīdi - atmiņu pieraksti

Covid-19

(20.marts)

Balvu novads – 776
Alūksnes novads – 730
Gulbenes novads – 786
Ludzas novads – 830
Rēzeknes novads – 1199
Madonas novads - 1080

24 600 un autoruzraudzības plānotās izmaksas ir EUR 7 000. Nolēma segt no pašvaldības budžeta būvuzraudzības un autoruzraudzības

Cer remontēt Daugavpils ielu

18.marta Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti akceptēja lēmumprojektu par augstas gatavības pašvaldību investīciju projekta "Daugavpils ielas infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības attīstībai" pieteikumu valsts mērķdotācijas saņemšanai. Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 1 015 588,03, t.sk. būvdarbu izmaksas ir EUR 983 988,03, būvuzraudzības plānotās izmaksas ir EUR

Īszinās

izdevumus par kopējo summu EUR 31 600. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās pašvaldības budžeta līdzfinansējumu 15% apmērā no projekta izmaksām EUR 147 598,20, t.sk. 2022.gadā EUR 95 938,83 un 2023.gadā EUR 51 659,37. Diemžēl projektā nav paredzēta ietves izbūve no Pilsoņu līdz Brīvības ielai.

Pievienojies Zemessardzei!

Šo ceturtdien ikviens interesents aicināts doties uz Balvu Kultūras un atpūtas centru, kur no pulksten 18 līdz 21 varēs pievienoties Zemessardzes 31.kājnieku bataljonam un iepazīties ar dienesta iespējām Zemessardzē. "Nepaliel malā – nāc un pievienojies!", aicina zemessargi. Vairāk informācijas, zvanot uz tel.nr. 26584311, vai, rakstot uz e-pastu: 31bn@mil.lv.

50

ISSN 1407 - 9844

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Cilvēki uztraucas par karu Ukrainā, par mieru un drošību pasaulē. Cilvēki uztraucas arī par pārtikas un pakalpojumu cenu celšanos, vai tās būs *paceļamas*, salidzinot ar viņu ienākumiem. Ceļoties degvielas cenām, premjers aicināja iedzīvotājus mainīt braukšanas ieradumus, tas ir, kooperēties, izmantojot kopīgu transporta līdzekli, vai pārsēties uz ekonomiskākiem braucamajiem, kā, piemēram, divriteni. Taču lielu daļu iedzīvotāju, tostarp arī balveniešu, uztrauc siltums. Ja šoziem neviens par apkuri nesūdzas un arī cenas neskrien gluži *griestos*, tad, kā būs rudenī, kad sāksies jaunā apkures sezona. Ko valdība ieteiks iedzīvotājiem, ja radiatori būs knapi remdeni vai auksti? Vai saģērbties siltāk, skriet krosu apkārt dzīvoklim un dzert karstu tēju? Jautājums ir par to, vai kurināmais patēriņtājiem Latvijā būs pieejams par saprātīgām cenām, vai to pārpirkīs ārvalstu patēriņtāji, šajā situācijā maksājot ražotājam krietiņi lielākas summas. Par to bažījas arī šī pakalpojuma sniedzēji Balvos. Cenu aptauja par kurināmā iegādi nākamajai sezonai sāksies aprīļa beigās. Siltumapgādes uzņēmuma vadītājs pauða viedokli, ka, atstāti brīvajā tirgū līdzvērtīgā konkurencē ar krietiņi bagātākiem pircējiem bez valsts aizstāvības un atbalsta, viņi var zaudēt. Citas valstis šādos gadījumos produkta izvešanu ierobežo, priekšoku dodot saviem patēriņtājiem. Vai šādu soli spers arī Latvija, nav zināms. Pareizāk sakot, māc ūgas.

Latvijā

Sākas gripas epidēmija. Pieaugot saslimstībai ar gripu, SPKC paziņojis par gripas epidēmijas sākumu Latvijā, sākot ar 17.martu. Par gripas izplatības aktivitāti ziņojušas arī desmit Eiropas valstis. Vislabākā aizsardzība pret gripu un tās komplikācijām ir vakcinācija, kas nav par vēlu epidēmijas laikā. Lai izvairītos no gripas, jāievēro tie paši piesardzības pasākumi, kas Covid izplatības laikā. Tomēr infektologs Uga Dumpis šopavasar Latvijā neprognozē lielu saslimstību ar gripu.

Iegūst starptautisku novērtējumu. Valmieras novads ieguvīs starptautisku novērtējumu par ārvalstu investīciju piesaisti. Novads saņēmis pirmo vietu laikraksta "Financial Times" reitinga kategorijā "Eiropas nākotnes pilsētas un reģioni" starp mikropilsētām. Valmierā tiek attīstīta industriāla teritorija, plānā ir attīstīt vēl vienu tādu teritoriju. Augstus rezultātus no Latvijas sasniegūšas arī Jelgava un Ventspils, iegūstot 3.un 6.vietu.

Iznākusi grāmata par pilskalniem. Iznākusi Jura Urtāna grāmata par 86 jaunatklātiem pilskalniem Latvijā - "Jaunatklātie pilskalni Latvijā 1998.-2021." Aizvadītajā nedēļā Kultūras akadēmijā interesenti varēja tuvāk iepazīties ar profesora un antropologa jaunāko veikumu pilskalnu izpētē Latvijā. Par daļu pilskalnu rakstīts jau iepriekš, bet liela daļa parādījās nesen.

Veido vēl vienu olu ražošanas gigantu. "Alūksnes putnu ferma" kāj būtiskus darbības paplašināšanās plānus gan Alūksnē, gan Preiļu novadā, kur gada laikā tiks sākta cāju audzēšana pašu vajadzībām. Turklāt uzņēmums pievērsīsies olu produktu ražošanai un būvēs biogāzes rūpniču. "Alūksnes putnu fabrika" ir otrs lielākais olu ražotājs Latvijā, bet "Baticovo" lielākais visā Ziemeļeiropā.

Ērgli saukš Voldis! Daudziem putnu vērotājiem zināmajā jūras ērgļu ligzdā Durbē izdēta pirmā ola šosezon. Latvijas Dabas fonds paziņojis, ka jaunajam ērgļu mātītes Mildas dzīvesbiedram dots vārds Voldis. Vārda iedvesmas avots ir šobrīd pasaulē izcilākais Volodimirs. Ērglis nosaukts par godu Ukrainas prezidentam Zelenskim. Jūras ērgļu mītne Kurzemē, Durbes novadā, ir pati populārākā Latvijas Dabas fonda tiešraide.

Nelegāli skatās Krievijas kanālus. Krievijas iebrukuma Ukrainā un sankciju piemērošanas dēļ Latvijā aizliegta daudzu Krievijas un Baltkrievijas televīzijas kanālu rādišana. Spītējot aizliegumam, daudzviet Latgalē iedzīvotāji turpina skatīties aizliegtos kanālus, izmantojot neatļautas iekārtas. Tagad atbildība noteikta arī skatītājiem. Par šādu nelegālu ieriču izmantošanu paredzēts brīdinājums vai naudas sods līdz 700 euro.

/www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv/

Baltinavas muzejā izstāde par Briežuciemu Mums ir, ko rādīt!

Ingrīda Zinkovska

Līdz 28.aprīlim Baltinavas muzejā skatāma izstāde par Briežuciema pagastu. Tie ir gan pagasta iedzīvotāju rokām tapušie rokdarbi, sarakstītās grāmatas, gleznas, fotogrāfijas, medību trofejas un daudzi citi eksponāti, kas ļauj iepazīt pagasta iedzīvotāju ikdienu un hobijus.

Ar domu, ka muzejs varētu rīkot izstādes par Balvu novada pagastiem, pirms kāda laika klajā nāca muzeja izglītojoša darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Anita Ločmele. Viņa atzina, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidojies Balvu novads, it kā kādreizējā Balvu rajona robežās, bet desmit gadus rajons bija sadalīts četros novados, kur katrs no tiem dzīvoja savu dzīvi. Līdz ar to arī pagastos daudz kas mainījies. "Piemēram, par Žīguriem zinu tikai to, ka tur nodarbojās ar mežizstrādi un kokapstrādi, bet kā ir tagad? Kas vēl notiek šajā pagastā, kā tur dzīvo cilvēki, neko nezinu. Iespējams, nezina arī daudzi citi mūsu pagasta iedzīvotāji. Tādēļ radās doma rīkot šādas izstādes. Kā vieniem no pirmajiem to varētu piedāvāt tuvākajiem kaimiņiem - Briežuciema pagastam, tad Šķilbēnu vai Tilžas," atklāja muzeja darbiniece.

Un, lūk! Briežuciema pagasta izstāde atklāta. Pagasta kultūras darba organizatore Zita Mežale stāsta: "Atsaucāmies Baltinavas muzeja aicinājumam izvietot izstādi, lai prezentētu savu pagastu un palepotos ar pagasta ļaužu veikumu.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Pietiek arī savu rakstnieku. Izstādē aplūkojamas grāmatas, ko uzrakstījusi Valentīna Kaša, Anna Pundure, Reinis Apars, Pēteris Boldāns, Pēteris Keišs, Marija Kravale, Staņislavs Keišs. Muzeja apmeklētāji var ielūkoties arī Laimas Ločmeles dzejoļos, kas publicēti krājumā kopā ar citiem dzejniekiem.

Foto - no personīgā arhīva

Salmu brieži. Brieži, ko darinājusi Briežuciema pagasta iedzīvotāja, izglītības darbiniece Lidija Ločmele, ir Briežuciema pagasta simbols. Tie rotājuši pagasta centru un telpas arī agrāk dažādos pasākumos kā, piemēram, pagasta svētkos, biedrības "Ziemeļlatgales partnerība" sanāksmes laikā.

Foto - no personīgā arhīva

Minigobelēni un izšūtas glezniņas. Zemniece Laima Ločmele auž minigobelēnus un krustdūrienu izšūt glezniņas. Bērniņā viņa redzējusi, kā to dara vecmamma, bet nav pievērsusi uzmanību. Uzsākot darboties pagasta rokdarbu pulciņā, pievērsusies šai nodarbei. "Iepatikās, man arī smuki sanāca, sāku meklēt materiālus par to dažādos žurnālos. Tagad piedalos izstādē," saka Laima.

Izstāda savas glezniņas. Katrīna Pundure apmeklētājiem rāda vairākas savas gleznes. Zīmēt un gleznot viņai patīcis kopš mazām dienām. Jauniete beigusi Rīgas Stila un modes tehnikumu, tagad studē grafisko dizainu Daugavpils Universitātē. Viņas modeļi ir tuvi cilvēki, vēl jauniete glezno pēc fotogrāfijām.

Kā vērtējat Saeimas noraidīto likumprojektu akcizes nodokļa samazināšanai degvielai?
Viedokļi

Daudzi politiķi ir ļoti tālu no dzīves īstenības

ANDRIS KAZINOVSKIS, bijušais Saeimas deputāts

Iniciatīva par akcizes nodokļa samazināšanu degvielai nāca no valsts iedzīvotājiem, uzņēmējiem ar mērķi samazināt šo nodokli. Un šādai iniciatīvai bija arī būtisks pamatojums. Jau pirms laika Saeimā tika sprosts un runāts par to, ka turpmāk varētu izmantot tikai tīru degvielu, bez biopiemaisījumiem. Citiem vārdiem sakot, neizmantot rapša un graudu izstrādājumus, kas pievienoti degvielai. Tas samazinātu izmaksas, bet, pieļaujot to, manuprāt, uzreiz sadursies politiķi, ierēdņu intereses ar iedzīvotāju interesēm. Tas tādēļ, ka process, kas saistās ar tā sauktās zaļās enerģijas ražošanu, tai skaitā arī šīm biopievēdevām, ir zināmā mērā lobijs un materiālā

ieinteresētība ļoti daudziem politiķiem un ierēdiem. Viens no deputātu argumentiem, kādēļ lēmumprojekts nav atbalstāms, bija arī tāds, ka, lūk, budžets izveidots, samazinot akcizi, atkal sajuks visi cipari, samazināties ieņēmumi. Bet es teikšu, ka tas atkal ir ierēdņu uzstādījums. Viņiem šie ieņēmumi interesē no tāda viedokļa, ka ierēdņi paši sevi uztur ar algām, izdevumiem, apkures izmaksām, dārgajiem īres kabinetiem un tā tālāk. Un šajā gadījumā būtu īstais brīdis samazināt budžeta izdevumus tieši ierēdņu uzturēšanai, samazinot viņu skaitu. Jau cik reizes esmu teicis un atkārtošos vēlreiz, ka Latvijā proporcionāli pārlieku liels ierēdņu skaits ir tieši Rīga – ministrijas un aģentūrās. Šādi samazinājumi būtu iespējami, vienlaikus samazinot akcizes nodokli. Taču jājāceras, ka ierēdņiem Latvijā ir ļoti liela teikšana tāpēc, ka daudzas politiskās partijas, īpaši tās, kuras ir pie varas, uztur šos ierēdņus - faktiski viņi ir tiešie vēlētāji. Politiķi ierēdņiem sola daudzas lietas, un daudzas arī izpilda. Taču savulaik Saeimā redzēju, kas notiek ar deputātu iniciatīvām. Ierēdņi bija tie, kuri vai nu *noraka* deputātu priekšlikumus, vai stipri izmainīja pēc sava ieskata, kas vairs nebija iedzīvotājiem izdevīgi. Līdz ar to uzskatu, ka frakcijas, kas nobalsoja pret lēmumprojektu par akcizes nodokļa samazināšanu degvielai, faktiski atrodas zināmā ierēdņu pakļautībā. Neesmu slēpis savas domas un joprojām esmu pārliecīts, ka Latvijā valda ierēdņu diktatūra. Tas tā arī ir, viņu ir par daudz. Ierēdnis faktiski ir pakalpojuma sniedzējs, nevis tas, kurš

nosaka politiku. Latvijā diemžēl tā nav, bet tas būtu jāmaina. Nezinu, kādas būs nākamās partijas, bet, ja tās nemazinās šo ierēdņu dominānci un patvāļu, tad būs tādi paši grūti laiki, kādi jau ir šobrīd. Tai pašā laikā Polijā valdība jau samazināja akcizes nodokli degvielai. Iedzīvotāji ļoti priezcigi, degviela lētāka – viss notiek, uzņēmumi attīstās. Pie mums ir skaidrs, ka degvielas sadārdzinājums automātiski pacels visas cenas, taču politiķiem un ierēdņiem diemžēl tas neinteresē, jo viņiem ir savi labumi. Viņi maz braukā, dzīvo Rīgā vai ap Rīgu. Viņiem ir labi.

Domāju, ka, iespējams, valdība tomēr meklēs kādu risinājumu šajā jautājumā. Kaut vai tādēļ, ka atkal tuvojas vēlēšanas un politiķi mēģinās būt labi un vienoties ar uzņēmējiem, it kā viņus uzsklausīs, it kā kādu priekšlikumu mēģinās realizēt. Vai to ierēdņi jaus, dzīvosim redzēsim. Ja runājam godīgi, šīs partijas turpina iepriekšējo partiju darbību, joprojām saistītas cita ar citu un ir atkarīgas no ierēdņiem.

Saistībā ar degvielas sadārdzinājumu daudz izteicies arī mūsu premjers Krišjānis Kariņš. Kādreiz ar viņu komunicēju un smiedzu savus priekšlikumus. Varu teikt, ka premjers ir ļoti tālu no dzīves īstenības – viņš tiešām nav dzīvojis Latvijas laukos, lauku vidē. Viņš nepazīst sabiedrību un nezina tās vajadzības. Bet attaisnoties vienmēr ir viegli, jo attaisnojumus var atrast ik uz soja - pareizi vai nepareizi, stulbi vai vēl kādi, bet viņi vienmēr būs. Attaisnoties ir vieglākais ceļš. Grūtākais ir panākt to, ko vajag iedzīvotājiem, ko viņi prasa. Tad varbūt

vairāk jāpiepūlas, jānoriskē ar savu reputāciju, reizēm kaut kas jāpasaka arī ierēdņiem. Bet nē, premjers iet savu ceļu, peld pa straumi. Diemžēl. Arī man ir savas pieredzes. Kad teicu, ka ir iespēja reģionos līdzsvarot attīstību, viņš atbildēja, - nē, reģioniem naudu nevajag, lai ir darbavietas. Bet tādu atbildi es nebiju gaidījis. Darbavietas taču tiek radītas ar līdzekļiem. Ja tādu nav, nav arī darbavietu. Tas taču pašas protami.

Atgriežoties pie degvielas cenu kāpuma, varu teikt, ka arī es to, protams, izjūtu un, tāpat kā daudzi citi, esmu nopircis kādu rezervi. Cilvēkos valda neziņa un bailes, ka degviela vispār var izbeigties, ka cena celsies vēl. Ukrainā ir karš, bet naftas piegādes, kas zina, no kuriem tagad nāks. Skaidrs ir viens, ka tas sadārdzinās cenas Eiropā un arī Latvijā. Nebrīnišos, ja degvielas cena uzķaps pat līdz prognozētajiem 4 eiro par litru. Un tad gan luksus braucieni būs jāatliek, bet brauksim pēc ļoti lielas vajadzības. Savukārt uzņēmējus atkal sagaida problēmas - ja viņiem valdība neiet preti, liela daļa vienkārši bankrotēs. Viņi pārstās rāzot. Tai pat laikā premjers Saeimā atkal dižojas. Bet ar aizņēmuma naudu dižoties ir viegli – pēdējais muļķis ar to var dzīvot. Taču saimniekot ar galvu, bez aizņēmuma vai ar ļoti minimāliem aizņēmumiem, to var ne katrs. Šis vadītājs to neprot. Un vēl viņa slavenais teiciens: "Naudas mums ir tik daudz, kā nekad nav bijis" ... Tas noteikti paliks Latvijas vēsturē tāpat kā "Nothing special" un citi.

Fakti

- Saeimas vairākums noraidījis opozīcijas priekšlikumus samazināt akcizes nodokli degvielai par 0,15 eiro par vienu litru pie nosacījuma, ja naftas cenas biržā pārsniedz 100 ASV dolārus par barelu. Pēc priekšlikuma autoru domām, grozījumi ierobežotu degvielas cenu kāpumu un mazumtirdzniecības cena varētu samazināties par 0,18 eiro par vienu litru.

- Pret iniciatīvu balsoja koalīcijas partijas, norādot, ka sagatavotais priekšlikums ir populists. "Šobrīd ukraiņi karo arī par mums. Brīvība maksā naudu. Pats arī ielēju degvielu par lielu naudu. Cenas aug, īstermiņā mums ar to jārēķinās, līdz cenas nostabilizēsies, tirgus, logistikas ķēdes un piegāde sakārtosies," teica koalīcijā esošais deputāts Krišjānis Feldmanis.

kievītās vēsturē tāpat kā "Nothing special" un citi.

Kāda būtu prognoze par degvielas cenām nākotnē? Viss saistīts ar globālajiem notikumiem pasaulei. Ja Eiropa Ukrainas notikumu dēļ pilnībā atteikties no Krievijas naftas piegādēm, jādomā par tās piegādi nepieciešamā apjomā no citām valstīm. Tomēr, lai naftu piegādātu no citurienes, atsevišķas valstīs nepieciešams sakārtot un uzbūvēt infrastruktūru, lai to vispār tehniski varētu izdarīt, bet tas nenotiek vienā dienā. Tam vajag laiku. Līdz ar to ļoti iespējams, ka tuvākajā nākotnē degvielas cenas nesamazināsies vai pat var vēl krietni kāpt. Degvielas cenas, protams, turpinās ietekmē arī tas, cik ilgi turpināsies kārtdarbība Ukrainā, un sankcijas pret Krieviju.

Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika un A.Ločmelis

GUNDARS PUKS, uzņēmējs

Protams, šobrīd, braucot garām degvielas uzpildes stacijai, uz degvielas cenām nākas skatīties caur pirkstiem, pie sevis nodomājot: "Kas tad ar cenām darās šodien?" Tiesa, pēdējās dienās tās nedaudz mazinājušās. Tas saistīts ar to, ka vienubrīd pasaulē kritās naftas cenas. Savukārt augstās degvielas cenas un to, ka Saeima noraidīja likumprojektu par akcizes nodokļa samazināšanu degvielai, var vērtēt no dažādiem skatupunktiem. Viena lieta ir notikumi Ukrainā. Sakarā ar to pasaulē paaugstinājās naftas cenas, līdz ar to dārgāka kļuva arī pati degviela. No otras puses, jau divus gadus ilgst Covid-19 pandēmija, kā rezultāta palēninājusies Latvijas ekonomikas izaugsme. Skatoties no šāda viedokļa, proti, jo dārgāka degviela, jo valsts budžetā ir lielāki ieņēmumi. Tas nav slikti, un saprotu, ka jāuzturt valsts budžets, aprēķināts arī poten-

ciālo ieņēmumu apjoms. Tomēr, ja valdība vairāk rūpētos par iedzīvotājiem, akcizes nodokli varēja samazināt kaut nedaudz, jo, esot augstai kopējai degvielas cenai, ieņēmumi paliktu tādā pašā apmērā. Savukārt akcizes nodokli nesamazinot, ieņēmumi valsts budžetā būs lielāki. Valdībai tas ir labi, tautai, protams, nē. Tai jādzīvo, kā ir. Šobrīd, nēmot vērā lielo informācijas plūsmu, nereti arī grūti atsijāt viltus ziņas no patiesām. Ja tic informācijai, kas pienāk no, piemēram, Polijas, tad šajā valstī valdība samazinājusi gan akcizes nodokli degvielai, gan arī PVN pārtikai. Diemžēl, bet mums nav nedz viena, nedz otra. Nemot vērā, ka šogad ir vēlēšanu gads, no politiķu puses nesamazināt akcizes nodokli ir nepopulārs lēmums. Redzēsim, kādi tam būs rezultāti. Savukārt, uz kurieni tiks novirzīti papildus budžetā ieņemtie līdzekļi no degvielas cenām? Jau publiski pateikts, ka, piemēram, turpmāk aizsardzības budžetam Latvija tērēs nevis 2%, bet 2,5% no iekšzemes kopprodukta. Tāpat laikā, kad degvielas cenas ir augstas, Saeimas deputāti joprojām saņem kompensācijas par savām vajadzībām patērieto degvielu. Runājot atklāti, pret visdažādākajām kompensācijām deputātiem esmu 'pret'. Tomēr, vai mēs, pārējie iedzīvotāji, šajā jautājumā varam kaut ko diži mainīt? Varas vīri lemj tā, kā viņi uzskata par vajadzīgu.

Iespējams, arī mans viedoklis nav tautā ļoti populārs, bet ne tikai es vienīgais esmu novērojis, ka augsto degvielas cenu dēļ automāšīnu plūsma uz ceļiem nemazinās un cilvēki no veikalēm turpina nākt ārā ar lieliem iepirkumu maisem. Varbūt ir tā, ka Latvijas iedzīvotāji nemaz nedzīvo tik ļoti slikti, kā pierāduši žēloties? Es to neapgalvoju, bet vienkārši uzdodu jautājumu diskusijai. Varbūt šobrīd

pienācis īstais laiks, lai pārskatītu savus paradumus un, sekojot Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa ierosinājumam, ne tikai ģimenē atstāt vienu mašīnu, bet kādu reizi uz darbu aizbraukt kopā ar kaimiņu? Kas attiecas uz augstajām degvielas cenām un to ietekmi uz manu uzņēmējdarbību, ir uzņēmēji, kuri preču un dažādu produktu sagādei izmanto firmu pakalpojumus, nevis savai uzņēmējdarbībai nepieciešamo ved paši. Jautājums ir, par kādu samaksu firmas preces piegādā? Tādēļ personīgi es joprojām katru nedēļu pēc precēm turpinu braukt uz Rīgu. Tas saistīts arī ar to, ka, vadot savu uzņēmējdarbību jau kopš 1993.gada, šajā laikā iekrāta zināma pieredze un pazīšanās, kad man kā ilggadējam un uzticamam sadarbības partnerim daļu no preču klāsta piedāvā iegādāties ar atladi. Protams, pilnībā izvairīties no augstākām izmaksām tāpat nav iespējams, jo, līdz ar lielajām degvielas cenām, arī braucieni uz Rīgu izmaksā dārgāk. Kā zināms, cenas kāpušas arī citām preču grupām un dažādiem produktiem. Man piederošajos veikalos vismaz pagaidām preču piecenojumi netiek pagarināti – tie palikuši līdzsīnējā apmērā. Savukārt kopējā cenu palielināšanās saistīta tikai ar to, ka kļuvis dārgāks tieši pakalpojums par preču piegādi. Savukārt, runājot par sāls masveida izpirkšanu, šī prece ir, bet cena gan vairs nav tāda, kāda bija iepriekš. Kas attiecas uz rupjo sāli, lielā mērā to izpirkta cilvēki, kuri nodarbojas ar dažādu konservējumu pagatavošanu. Tas tādēļ, ka Latvijā šo preci pārsvarā importē no Ukrainas, bet, nēmot vērā pārēzējās notikumus šajā valstī, iedzīvotāji uztraucas, vai rupjā sāls no Ukrainas vispār vairs būs pieejama? Viss ir savstarpēji saistīts, bet sāls ir un būs. Jautājums, kāda būs cena,

*Sākums 1.lpp.

Tāpat finanšu ministrs pastāstīja, ka vairāki tūkstoši celtnei no Ukrainas, kuri strādāja Latvijā, vienā dienā piecēlās un devās uz dzimteni, lai to aizstāvētu: "Nevi bēga, bet devās karot! Mums jāizrāda solidaritāte. Covid-19 laikā izmaksājām pabalstus, bet tagad ir jomas, kurās nevaram palidzēt. Piemēram, jāsamierinās ar siltumapgādes un citiem sadārdzinājumiem." J.Reirs paskaidroja, ka valsts finansē atbalstu Ukrainas bēgliem, kas ir papildus izdevumi: "Tā nav reāli jaatra situācija."

Plāno ražot pat baribu zīvīm

Sprīzot par nākotnes plāniem zemnieku saimniecībā "Kotini", Aldis Ločmelis uzsvēra, ka Ziemeļlatgales veģetācijas apstākļos starpkultūras sēt seit nevar, jo rezultāta jeb zaļās masas nebūs, kļūt 15.augustā un sējot ziemājus 1.septembrī: "Mums neder tas, ko Eiropa iesaka darīt. Zemgalē, Kurzemē der, Lietuvā, Polijā - der, bet ne pie mums. Šeit jāaudzē sēkla priekš viņiem, lai viņi var sēt starpkultūru un izaudzēt biomasu. Paldies Dievam, mēs neesam vienīgie Eiropā - ir kooperatīvs "Latraps", kas veido jaunu proteīnu ražotni, piesaistot lielus finansu līdzekļus. Jebkurā gadījumā, ir vajadzīga sēkla. Lai, piemēram, pupu un zirņu sēklu saražotu, nepieciešama saudzīga kalte. No 14 hektāriem 1992.gadā mēs esam uzauguši līdz 4,3 tūkstošiem hektāriem. Eiropā atbalsta mazos zemniekus - joti labi, bet visu nosaka tirgus. Ja atbalsta kritēriji būtu pareizi, tad mūsu saimniecībā nebūtu 4,3 tūkstoši hektāru. Cilvēki spriež, ka mums nomā vajadzētu paņemt vēl 400 hektārus. Ja mēs neizvēidojam jaunas ražotnes, tad pēc 3-4 gadiem strādāsim 10 tūkstošos hektāru. Kas 'par'? Cilvēku nav, tukša pierobeža. Pašlaik mums ir 56 strādājošie, tātad 50 ģimenes. Mums ir vēl viens projekts, kuru ceram, ka atbalstīs - zivju granulētās barības ražošana. Tas ir eksporta spējīgs produkts. Jā, graudus var izaudzēt bioloģiski, bet vest 24 tonnas, piemēram, uz Vāciju, neatmaksājas. Tur nekāda matemātika nesanāk. Matemātika sanāk līdz brīdim, kamēr vāciešiem pašiem nebija lielu bioloģisko platību. Tā ir tā lieta, kāpēc mēs virzām vienu, otru un trešo projektu."

Mudina nekāpt uz grābekļiem

Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, atklājot Balvu novada apbalvošanas pasākumu "Gada balva uzņēmējdarbībā 2021", atgādināja, ka visa pamātā ir finances: "Katrā, kurš nodarbojas ar uzņēmējdarbību, ir varonis. Laiķu, kad iestājās pandēmija, mēs nosaucām par karu. Kas to būtu zinājis, ka būs vēl sliktāk." Novada vadītājs minēja piemēru, ka Dievs, radot pasauli, deva cilvēkiem instrumentus: "Ar visiem instrumentiem viss bija kārtībā, izņemot grābekli. Kā cilvēks gāja, tā dabūja ar grābekļa kātu pa pieri. Kā gāja, tā pa pieri. Beigās sāka lūgt Dievu: "Dievs, noņem šo instrumentu, tas nekur neder." Dievs atbildēja: "Pirms es atņemšu šo instrumentu, iemācies ar to strādāt." Reizēm arī valsts, pašvaldības un uzņēmēju attiecībās uzķāpjam uz tiem pašiem grābekļiem. Biežāk jāsatiekas un jāsarunājas."

Cer uz nozīmīgu izrāvienu

Atdod parādu. Vizites laikā finanšu ministrs pasniedza Ministru kabineta Atzinības rakstu Balvu novada domes un Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam par ieguldījumu Balvu novada un Latgales reģiona attīstībā. J.Reirs atgādināja, ka Atzinības raksts tika parakstīts 2021.gada 9.novembri. "Beidzot tas atradis savu īpašnieku," piebilda ministrs.

Finanšu ministrs Jānis Reirs sprieda, ka Balvu novadā ir Eiropas līmena uzņēmumi gan preču klāstā, gan kvalitātē: "Tas ir labs virziens. Šādas apbalvošanas dienas ir pozitīvs mirklis, kad jūs, nedomājot par biznesu, varat kaut nedaudz atpūsties. Uzskatu, ka valsts, pašvaldību un uzņēmēju attiecības uzlabojas. Viens no piemēriem ir Covid-19, kad valsts sniedza neraksturīgi joti lielu atbalstu uzņēmējdarbībai. Palīdzēja nosargāt joti daudzus uzņēmumus no bankrota, kā arī darba vietas no bezdarba, kas bija graujošs iepriekšējā krīzē."

2008.gadā. Pozitīvās ziņas ir tās, ka mēs esam sarūpējuši loti daudz līdzekļu. Atcerēsimies, ka pirms septiņiem gadiem, kad sākās ES projekti, runājām, ka, šim termiņam beidzoties, vairāk naudas nebūs. Mums tagad ir 4,7 miljardi septiņiem gadiem uzņēmējdarbībai un valsts attīstībai, kas ir Eiropas fondi. Mums tagad ir 1,8 miljardi euro atveselošanās projektiem, kur lauvas tiesa arī ir uzņēmējdarbībai un valsts modernizācijai. Viennozīmīgi, išteinojot teritoriālo reformu, vairāk līdzekļus novirzām teritoriju attīstībai. To darīsim arī turpmāk. Līdz ar to ceru, ka nākamajos septiņos gados panāksim joti nozīmīgu izrāvienu. Tad, kad iestājāmies Eiropas Savienībā, mūsu kopējais līmenis bija aptuveni 35% no ES līmena. Pašreiz tuvojamies 70%, tātad 18 gados to esam dubultojuši jeb nobrūgējuši ceļu līdz ES vidējam līmenim. Nākamajā posmā sasniegsim joti daudz."

Ainārs Birkovs. Viņš saņēma Atzinības rakstu par būtisku ieguldījumu Latvijas izaugsmei un tautsaimniecības attīstībā.

Marika Jermaševica. Atzinības raksts piešķirts par būtisku ieguldījumu Latvijas izaugsmei un veselības nozares attīstībā.

Vārds 'uzņēmējs' raksturo visu. Balvu novada Uzņēmējdarbības veicināšanas komisijas vadītājs Aldis Bukšs atklāja, ka pirms jurisprudences studiju uzsākšanas rakstījis eseju, kāpēc vēlas kļūt par juristu: "Viens no iemesliem bija tas, ka vecāki - zemnieki - pāzaudēja lielas naudas summas. Galarezultātā krāpnieks saņēma sodu. Sapratu, ka, pirmkārt, man šis darbs padodas. Otrkārt, lai kaut kas tamlīdzīgs neatkārtojas. Kāpēc to saku jums? Ticu, ka ikvienam uzņēmējam ir iemesls, kāpēc izvēlējās savu ceļu. Tā nav tikai peļņas gūšana, bet peļņa ir kā instruments, lai sasniegtu savus mērķus un izpildītu savu misiju. Esmu pārliecināts, ka ilgtermiņā panākumus gūst tas, kuram ir ilgtermiņa skatījums. Patiesībā latviešu valodā vārds 'uzņēmējs' raksturo uzņēmējdarbības būtību – uzņemties darbus, uzņemties riskus, uzņemties atbildību. Pirms standas pārliecinājos, ka Ziemeļlatgales ļaudis ir fantastiski. Atbraucot uz Balvēm, secināju, ka esmu aizmirsis balto kreku. Kā es iešu cilvēkus uzrunāt? Ieskrēju veikalā "Feja", lai to nopirktu. Pa jokoju, ka man nav arī gludekļa. Un kreku turpat arī izgludināja. Vai tas nav fantastiski?"

Gada ģimenes uzņēmums. Četru pretendenta konkurencē šo nomināciju saņēma SIA "Krūmijs", kurā šobrīd strādā desmit ģimenes locekļi. Taujāts, kā sastrādāties lielā ģimenē, Jānis Bisters (foto) atklāja, ka ir nonākuši tiktāl, ka uzņēmumā ir viens vadītājs: "Tas esmu es."

"Gada jaunais uzņēmējs". Šajā nominācijā bija pieteikti desmit pretendenti. Uzvaras laurus plūca SIA "Atbalsta māja "Brīvupes""". Saņemot balvu, Ingrīda Supe (foto no labās) piekrita, ka būt uzņēmējam nozīmē uzņemties: "Būt uzņēmējam ir vieglāk, ja līdzās ir tādi atsaucīgi cilvēki kā Balvos, kuri tieši un netieši mani atbalstījuši ceļā, uz kuru es virzījos. Mans ceļš nebija pašmērķis, bet instruments, kā es varu sniegt pakalpojumus bērniem, kā varu atbalstīt ģimenes." Jāpiebilst, ka finanšu institūcijas ALTUM Vidzemes reģiona vadītāja Olita Untāle (no kreisās) pateicībās vārdus teica tieši sociālajai uzņēmējai Ingrīdai Supei, uzsverot, ka, viņasprāt, tas ir viens no sarežģītākajiem uzņēmējdarbības veidiem.

"Gada pakalpojumu sniedzējs". Septiņu pretendenti konkurencē uzvarēja Bērzpils pagasta zemnieku saimniecība "VECPILS 1". Interesanti, ka pasākuma vadītājs Aivars Mackevičs runāja latgaliešu valodā un, iespējams, kāds arī apjuka, kad viņš paziņoja, ka balvu saņem Vecpils vīns. Patiesībā zemnieku saimniecība "VECPILS 1" sniedz transporta pakalpojumus, kravu pārvadājumus Eiropā, NVS valstīs, kokvedēja pakalpojumus un birstošo kravu pārvadājumus Latvijā. Jāpiebilst, ka uzņēmuma īpašnieka Ulda Kindzuļa (foto) sirdslieta ir auto vadišana, kas pakāpeniski pārvērtās par biznesu.

"Gada pakalpojumu sniedzējs". Šajā nominācijā balvu saņēma arī picērijas "Zebra" īpašniece Kristīne Ločmele (foto). Viņa atgādināja, ka 2016.gadā saņēma balvu nominācijā "Gada jaunais uzņēmējs": "Ir patīkami būt šeit pēc sešiem gadiem. Gads bija izaicinošs, tomēr sapratu, ka nemeklēšu vieglāko izeju." Jāsecina, ka picērija COVID-19 laikā darbu nepārtrauca ne uz dienu, turklāt saglabāja darbavietas visiem 11 darbiniekiem. Tāpat Kristīne atklāja, ka, iespējams, šogad atklās trešo struktūrvienību Smiltenē.

* Turpinājums 5.lpp.

Darba rūķi. Apbalvošanas ceremonijā aplausus izpelnījās arī "Gada balva uzņēmējdarbībā 2020" laureāti, kuri Covid-19 ierobežojumu dēļ tās nebija saņēmuši: "Gada lauksaimnieks" – SIA "Kiči RC", Raimonds Celmiņš; "Novada tēla popularizētājs" - retro moto klubs "Rūsa vējā", Kaspars Romanovs; "Gada mājražotājs" – Māris Mačs; "Gada ģimenes uzņēmums" – Santa un Andis Kaši; "Gada darba devējs" – SIA "Krūmijs", Jānis Bisters un Mārtiņš Bisters. Jāpiebilst, ka šogad nominācijā "Gada tūrisma pakalpojumu sniedzējs" balvu izcīnīja Rančo "Ozolmājas" (Sarmīte Ķirsone-Korlaša, Aldis Korlašs).

"Gada tirgotājs". Šajā nominācijā uzvarēja studija "Azote" (pieteikti 4 pretendenti), kurā var apskatīt un iegādāties mākslinieku, amatnieku un mājražotāju darbus, ienākt Balvu pilsētas viesi un ieraudzīt to, ar ko mūsu Ziemeļlatgale bagāta. Maruta Castrova (foto no labās) izstāstīja stāstu, kā lauku mājās iebrauc zirga rati un atskan jautājums: "Saimniec, vai te nav kāda lupata, vilna vai kas cits, ko var samainīt?" "Vecmamma preti dabūja kādu māla podu, blodu vai kaut ko tamlidzīgu. Mūsu studija ir šādi rati, kur mākslinieki un amatnieki var nodot savas lietas," aicināja M.Castrova.

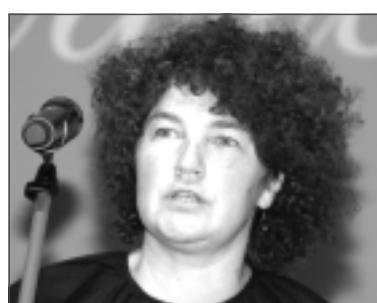
Kaļva (foto) citēja mācītāju Juri Rubeni: "Sasniegt maza bērna attieksmi pret dzīvi ar veca cilvēka zināšanām ir dzives jēga uz zemes." "Arī mūsu uzņēmējdarbībā visu mainīja fakts, kad ģimenē piedzima bērni. Tas dzīvi pagrieza par 360 grādiem. Mēs sapratām, ka reģionā cilvēki ir tikpat svarīgi kā valsts centrā. Mēs negribam būt otrs šķiras cilvēki."

Juris Verjanovs (foto) teica paldies, ka ir iespēja strādāt savā dzimtajā pilsētā.

"Gada lauksaimnieks". Šķilbēnu pagasta zemnieku saimniecība "Ūdri" (pieteikti 7 pretendenti) nodarbojas ar intensīvo Šarolē gaļas šķirnes lopu audzēšanu. Ganāmpulks sastāv no 276 liellopiem, tajā skaitā no 140 zīditāgovim. Raitis Boriss (foto no labās) neslēpa, ka ir patīkami pārsteigts par uzvaru šajā nominācijā.

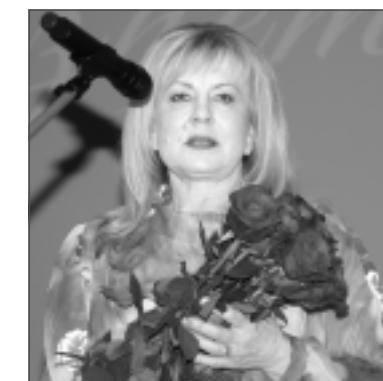

"Gada amatnieks". Uzvaras laurus plūca SIA "Anneles zeme" (pieteikti 3 pretendenti). Annele Slišāne pēc balvas saņemšanas atzina, ka ļoti labi skan - Balvu novada balva: "Šī ir laba nominācija, jo jebkura veiksmīga

dizaina pamatā ir amatniecība. Gribu teikt paldies tēvam un mammai, ka esmu piedzimus Latgalē. Paldies Dievam par talantu un kosmosam par idejām."

Zona būs! Latgales speciālās ekonomiskās zonas (SEZ) Uzraudzības komisijas priekšsēdētājs Jānis Ločmelis (foto no kreisās) zināja teikt, ka SEZ uzņēmēju Balvos pagaidām nav: "Redzot jūsu pieredzi un aktivitāti, esmu pārliecināts, ka nākotnē šāda nominācija būs. Zona ir īpašs nodokļu režīms, kurā var saņemt atbalstu."

Uzsver atbildības nozīmi. Valsts ieņēmu mu dienesta Reģistrācijas daļas Vidzemes nodaļas vadītāja Janīna Pužule atgādināja, ka pasākuma tēma ir uzņēmējdarbība: "Bet līdzās uzņēmējdarbībai vienmēr ir uzņēmējā atbildība. Tikai tāpēc, ka esat atbildīgi, jūs esat saņieguši augstus mērķus, jūs esat augstu novērtēti."

Savējie. Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģiona Lauku pārvaldes vadītāja Elita Mozule sezināja, ka, pārskatot nominantu sarakstu, daudzi ir Lauku atbalsta dienesta klienti: "Priecājos, ka mūsu atbalsts ir veicinājis piepildīt uzņēmēju vēlmes un sapņus." Viņa pārsteiguma balvu pasniedza z.s. "Ūdri".

Saka 'paldies'. SIA "Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centrs" Balvu biroja vadītājs Ivars Logins neslēpa prieku pēc ilgāka laika satikties klātienē: "Mūsu novads ir bagāts ar uzņēmējiem. Lauki būtu vēl tukšāki, ja nebūtu lauku uzņēmēju. Paldies, ka jūs esat!"

Maza balva lielai ģimenei. Ziemeļlatgales partnerības Stratēģijas administratīvā vadītāja Ieva Leišavniece nešaubās, ka Latgale ir spēcīga ar ģimenēm un dzimtām: "Tāpēc partnerības valdes vārdā mazo balvu pasniedzam lielai ģimenei Upītes ciemā – Andra Slišāna saimē!"

Kas ir laime? Latvijas Investīciju un attīstības Rēzeknes biznesa inkubatora vadītāja Skaidrīte Baltace sprieda, ka liela laime veidojas no mazajām ikdienu išķājām laimitēm. Viņa ar ziediem pagodināja Ingrīdu Supi, Edgaru Kaļvu, studijas "Azote" pārstāves Marutu un Gunitu.

Aicinājumi ir atrasti. Saeimas deputāte Anda Čakša sprienda, ka nereti piaiet vairāki gadi, kamēr cilvēki atrod savu aicinājumu: "Sēzot šeit, prieks redzēt uzņēmējus, kuri atraduši savus aicinājumus stāvēt pretī riskam un doties uz priekšu."

“

Izdevies brīnišķīgs pasākums! Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centra vadītāja Māriete Orniņa, taujāta, kādas ir sajūtas, neslēpa, ka, viņasprāt, izdevies brīnišķīgs pasākums: "Mēs to gaidījām tik ilgi, jo visas nominācijas bija izvērtētas jau janvārī." Lūgta atklāt, kurš no uzņēmējiem saņemis vadītājas simpatijas, M.Orniņa atzina, ka apbrīno visus: "Apbrīnoju picēriju "Zebra", kas ne uz mirkli divos gados nepārtrauca darbu, kā arī Ingrīdas sociālo uzņēmējdarbību." Topošajiem uzņēmējiem viņa novēl izturību un optimismu, piebilstot, ka jebkura ideja Latgalē ir dzīvotspējīga.

Bērzpils pagasta lepnuma

Dzīvotprasme - ar ticību, garīgo spēku un izturību

Maruta Sprudzāne

Saulainā sestdienas pēcpusdienā Bērzpils pagasta pamatskolas sporta halle izstaroja priešgaisotni: gozējās rozes un tulpes, mirdzēja pūpolzari, skanēja mūzika. Pavarīgo noskaņu vairoja klātesošie, atnākuši līdzi ar saposušām sievietēm, lai sveiktu viņas kā konkursa "Radošā sieviete - Bērzpils pagasta lepnuma" nominantes. Atnācējus sirsnigi sagaidīja ANNA KRIVIŠA, Bērzpils Saieta nama vadītāja. Kas tas par konkursu un kāpēc, jautājums Annai.

Kāpēc radās ideja organizēt šādu konkursu?

-Ir sievietes, kuras dzīvo pēc principa: mājas-darbs, darbmājas. Tas nav nekas nosodāms, jo laukos, kur trūkst algotu darba vietu, lai izdzīvotu un izskolotu bērnus, ir vajadzīgas finanses. Bet ir sievietes, kuras līdztekus algotam darbam, rūpēm par mājām un ģimeni piedalās arī pašdarbības kolektīvos, vada savus uzņēmumus, aktīvi darbojas pagasta, skolas un draudzes dzīvē. Tāpēc radās ideja šogad pirmo reizi organizēt šādu vēstuļu konkursu, rosinot pastāstīt par sievietēm.

Kāda bija līdz cilvēku atsaucība? Vai nosauktas dažādu nodarbu sievietes?

-Piesakot šo konkursu, es biju pesimistiska, jo domāju, ka atsaucība nebūs liela. Taču saņēmu deviņus pieteikumus. Pieteikumi ir dažādi. Nosauktas uzņēmējas, sabiedriski aktivās sievietes, kuras pilda sabiedriskos pienākumus ārpus darba, nemateriālā kultūras mantojuma sargātājas, kas prot senu amatu prasmes, aušanu, maizes cepšanu, kuras zina garīgos dziedājumus un prot būt arī godu saimniecēm.

Vai vēstules atklāj ko jaunu sieviešu aktivitātēm?

Bērzpils pagasta lepnuma. Pasākumā godināja sievietes, atzīmējot viņu sasniegumus, kuras ar savu darbošanos devušas ieguldījumu vietējās sabiedrības attīstībā, parādot, cik daudzveidīga var būt sievietes izpausme un ietekme. Atmiņai katrai nominantei uzdāvināja pa baltam lietussargam ar pagasta emblēmu.

-Sievietes suminātas dažādos pasākumos jau iepriekšējos gados. Par dažām var izlasīt Balvu novadpētniecības datu bāzē, ir nominantes, kuras ar savu darbību arī pelnījušas tur atrasties. Šī konkursa pievienotā vērtība ir izcelt tās sievietes, kuras līdz šim nav suminātas.

Ukraiņu sievietes parāda aktīvu pozīciju, izejot ielās kailām rokām preti tankiem, glābjot bērnus un pavadot vīrus karā. Kur mūsu sievietes rod spēku, izdzīvojot grūtības teptar stāp mums?

-Visos pēdējos karos, kā liecina vēsture, un arī tagad Ukrainā, još daudzas sievietes iesaistās karadarbībā: kā ārstes, sanitāres, līdztekus vīriem ir cīnījušās un cīnās pirmajās pozīcijās, bijušas snaiperes, līdotājas un tamlīdzīgi. Par ukraiņu sievietēm runājot, ja jau ar gurķu burku var notriekt dronu, tas daudz ko liecina! Kur sievietes rod spēku? Manuprāt, vienmēr palīdz izdzīvot TICĪBA. Ticība sev (jo nav variantu) un ticība Dievam, kas dod lielu garīgo spēku.

Paldies, ka jūs esat!

Lai godinātu un popularizētu radošo sieviešu veikumu dažādās darbības jomās, Anna Kriviša bija aicinājusi rakstīt un iesūtīt vēstules. Pasākumā katrai nominantei izskanēja sirsnigs citāts no kāda tieši viņai veltīta vēstijuma. Vēstuli, ko uzrakstījusi Lolita Kokoreviča, pasākuma vadītāja atzīmēja īpaši. Tajā lasāms labo domu apkopojums, veltījums visām nominantēm. Tādēļ ar autores atļauju publicējam Lolitas rakstito pilnībā.

Radoša sieviete Bērzpils pagastā?

Manuprāt, tādu sieviešu, kuras ir Bērzpils pagasta lepnuma un kuras atbilst kādai vēstuļu konkursa nominācijai, ir ļoti daudz. Es lepojos ar katru Bērzpils pagasta sievieti, kura nenogurstoši gādā par savu ģimeni, uzcītīgi veic savus pienākumus darba vietā un aktīvi iesaistās pagasta sabiedriskajā dzīvē. Ja Tu, vēstules lasītāj, kādreiz esi bijis kādā no Bērzpils pagastā rīkotajiem gadatirgiem, tad Tu noteiki zini, ka mūsu pašu čaklās sievietes tajos piedāvā ne vien dažādus kārumus, bet arī adījumus, austus paklājus, sedziņas u.c. jaukas pašdarinātās lietas. Var tikai apbrīnot mūsu pagasta sieviešu radošumu, uzņēmību, darbaspējas, prasmi sevi organizēt un atrast laiku starp bērniem, mājas darbiem

Čaklākās vēstuļu rakstītājas. Anna Kriviša jo sevišķi priečājās par Lolitas Kokorevičas vēstijumu (no labās). Viņa ir Bērzpils pamatskolas skolotāja un uzskata, ka gandrīz vai jebkura sieviete laukos ir radoša, jo citādāk nemaz tur nevarētu dzīvot. Trīs vēstules bija uzrakstījusi skolas direktore Ilona Stepāne (no kreisās). Paldies viņai par vēmi popularizēt savu skolas darbinieku veikumu! Ilona atzina, ka vēstules rakstījusi no tīras sirds un labas gribas, un tās rakstījušās ļoti viegli. Aktīva līdzdalībniece notiekšajam bijusi arī pagasta pārvaldniece Biruta Bogdane (vidū). Viņa konkursam nosūtījusi divas vēstules.

Bērzpils pagasta lepnuma

- Sieviete uzņēmēja:

Vineta Škapare

Ināra Ozoliņa

Līga Bondare

Agrita Prole

- Sieviete – sabiedriski aktīvā:

Daiga Griestiņa

- Sieviete- nemateriālā kultūras mantojuma sargātāja:

Iriā Maderniece

Galīna Sapok

Ilga Lazdiņa

Aija Ikstena

un daudzām arī algotu darbu, lai pašu rokām radītu kaut ko, kas iepriecina apkārtējos. Vienalga, vai tā ir pašcepta maize, garšīgs žāvējums, siers vai skaista grīdas sega vai sedziņa, skanīga dziesma, pašaudzēts stāds, brīnišķīgs floristikas darinājums vai iespēja apskatīt ponijus. Kādai varbūt tā ir gaumīgi labiekārtota mājas apkārtne vai ziedoņumi labdarībai. Vai ar to visu nav jālepojas? Manā skatījumā jūs visas esat sievietes uzņēmējās, ģimenēs vērtību uzturētājas un nemateriālā kultūras mantojuma sargātājas. īpaši gribas atzīmēt Birutu Bogdani, Līgu Bondari, Ilonu Bondari, Ilonu Gruševu, Guntu Spridzāni, Ainu Zvejneci, Velgu Žeikari, Agritu Proli, Daigu Griestiņu, Aiju Ikstenu, Ināru Ozoliņu, Mariju Švekeri, Ivetu Raciborsku, Irīdu Madernieci, Ivetu Tiltiņu, Anitu Žīguri, visas Bērzpils pagasta audēju pulciņa un Bērzpils pagasta folkloras kopas "Saivenis" dalībnieces. Piedodiet, ja kādu nenosaucu.

Tācū nominācijai "Sievietes, kuras, nebaudoties riskēt, atradušas savu vietu uzņēmējdarbībā" es piesaku Vinetu Škapari. Kāpēc tieši Vinetu? Tāpēc, ka Vineta jau 10 gadus gādā par to, lai mums, sievietēm, vienmēr būtu skaistas frizūras un mūsu lielajiem un mazajiem vīriešiem stilīgs matu griezums. Vineta ir drosmīga

un nebaudījās mainīt profesiju - pārkvalificēties par frizeri, kas viņai nozīmēja lēcienu nezināmajā, jo arī frizeru starpā ir milzīga konkurence, savukārt jaunam speciālistam iegūt savus klientus nemaz nav tik viegli. Šo gadu laikā Vineta jau ir izveidojies stabils pastāvīgo klientu loks, kas turpina paplašināties, un tas vien liecina par Vinetas prasmēm.

Vineta rada skaistumu un dāvā pozitīvas emocijas. Katru reizi, kad esmu pie viņas, tā man ir relaksācija, jo Vinetas frizētavā vienmēr skan laba mūzika, ir mierīga atmosfēra, viņa savu darbu veic rūpīgi un profesionāli. Vineta sekot līdzi visam, kas notiek nozare, palīdz ar ieteikumiem krāsū izvēlē, nebaudās eksperimentēt ar toņiem, un, jāatzīst, viņai tas sanāk. Kad izeju no frizētavas, jūtos atpūtusies un atjaunota. Domāju, ka es neesmu vienīgā, kura tā jūtas.

Paldies, Vineta, par profesionalitāti, korektumu un viesmīlibu! Novēlu arī turpmāk veiksmi darbā, daudz jaunu un radošu ideju un milzīgu pacietību! Paldies, ka Tu mums esi!

Tas ir brīnišķīgi - dāvāt skaistumu citiem!

*Turpinājums 7.lpp.

Bērzpils pagasta lepnumi

*Sākums 6.lpp.

Dzīvotprasme - ar ticību, garīgo spēku un izturību

Divkārt iepriecināta.
Starp konkursa nominantēm ir arī Aija Ikstena. Pati būdama aizrautīga mūziķe, viņa piepozēja Kasparam. Klātesošie nominantei aplaudēja vairākkārt, jo todien Aijām bija arī vārda diena.

Foto - M.Sprudzāne

Pasākuma organizatori. Konkursa mērķis, kā uzsvēra Anna Kriviša, nebūt nav sacensību organizēšana, bet gan emocionāls vēstijums par sieviešu lomu kā virzītāspēku sabiedrībā. Pasākuma izskanā viņa aicināja klātesošos solidarizēties ar ukraiņu sievietēm, kuras izdzīvo skarbos kara apstākļus, kopīgi nodziedot "Pie Dieviņa gari galdi...". Par muzikālo noformējumu pasākumā gādāja sajeta nama skaņu operators Dāvis Rakstiņš.

Ja skan mūzika, jādanco! Pēcpusdienas pasākumā valdīja sirsnīga noskaņa. Muzicējot Kasparam Markšēvicam, vīrieši aicināja savas dāmas padejot.

Foto - M.Sprudzāne

Izstāde

Šalles – smalkas kā zirnekļa tīkls

Irēna Tušinska

Balvu Sakrālās kultūras centrā skatāma novadnieces AUSMAS ŽELEZNĀKAS austu šallu izstāde. Balveniešiem šī nav pirmā tikšanās ar pensionētās audējas darbiem, jo pirms kāda laika tos varēja apskatīt arī kultūras un atpūtas centrā. Savukārt drizumā Ausma iecerējusi iepazīstināt novadniekus ar jaunu, šoreiz austu dveļu, izstādi "lenākšana, dzīvošana, aiziešana."

Gulbenietes Ausmas Železnakas dzimtā puse ir Tilžas pagasts, bet liktenis bijis likumiem un straujiem pagriezieniem bagāts. "Tas bija grūts celš, līdz nonācu "Mākslas" austuvēs cehā," apgalvo audēja. Vispirms Ausma gribēja izmācīties par šuvēju Ogres profesionāli tehniskajā skolā, bet, tā kā grupa jau bija nokomplektēta, viņai piedāvāja apgūt spolētājas amatu. To jauniete nevēlējās. Tad, divus mēnešus mācījusies par grāmatvedi Malnavas laukaimniecības tehnikumā, Ausma saprata, ka tas arī nav viņas sapņu darbs. Vēlāk liktenis iegrožījās tā, ka slimās mammas vietā nācās strādāt fermā. Kādu laiku Ausma bija operatore sakaru nodaļā, vēlāk revidenta palīdzē Sakaru ministrijā. Taču jaunajā sievietē nemitīgi brieda pārliecība, ka darbošanās ar skaitļiem nav domāta viņai. Atrast īsto nodarbošanos palīdzēja kāda liktenīga tikšanās. "Atbraukusi mājās uz Gulbeni, tieši krustcelēs satiku Zinaīdu Graviņu, kura uzaicināja mani darbā par audēju sadzīves pakalpojumu kombināta "Mākslas" cehā. Sākumā nobijos, jo stelles biju redzējusi vienu reizi mūžā. Ilgi domājusi, 1973.gada janvārī tomēr aizgāju pie viņas," atminējās dalās Ausma. Viņa atceras, ka sākumā, pateicoties pie stellēm, tās iedvesa šausmas. Taču, pateicoties

mehāniķa Jāzepa Gaujenieša tēvišķajam atbalstam un palīdzībai, drīz vien aušanas prasme bija apgūta. Sākumā gan neiztika bez dažām kļūdām, bet strādāt pie stellēm Ausmai joti iepatikās, sevišķi piemeklēt krāsu salikumus. Šo patiku Ausma saglabājusi līdz pat šodienai, jo visus pašas austu šallu krāsu salikumus viņa izdomā pati. "Citas aužot tur priekšā telefonom, bet es tā nedaru, visas krāsas piemeklēju pati," lepojas audēja.

Šobrīd Ausma bauta pelnītu atpūtu, savas dienas aizpildot ar aušanu un ciemīm rokdarbiem. Vienīstābas dzīvoklī izvietojās nelielajās, prasmīgā amata meistara Laimoņa Dziedātāja izgatavotajās stellēs top smalkas, pusnītis austas šalles, kā arī dekoratīvi dveļi, jostas un grāmatzīmes.

Pirms gada Ausma nolēma, ka savus darbus parādīs arī savu dzimtā novada Jaudim. Sākumā viņas austās šalles varēja novērtēt Balvu Kultūras un atpūtas centra apmeklētāji, bet tagad tie skatāmi Sakrālās kultūras centrā. Ausma atklāj vēl vienu ieceri – izveidot austu dveļu izstādi ar simbolisku cilvēka dzīves ritējumu atspoguļojošu nosaukumu "Lenākšana, dzīvošana, aiziešana", ko parādīt arī balveniešiem: "Bērniņa dzemības joprojām nav robotizētas, sanemšana notiek ar rokām – bērniņu nomazgā un noslauka dveļi. Tā visa mūsu dzīve turpinās ar dveļiem – līdz pat guldišanai kapā." Ausma prot aust arī skaistas jostas un tamborēt mežģīnu sedziņas, kuras, ierāmētas ietvarījos, iecerējusi izstādīt kopā ar dveļiem.

Rokdarbu prasmes Ausma nodevusi arī meitai un mazmeitai. "Aust viņas ir audušas, bet neizrāda īpašu interesu. Mazmeitiņai bija pieci gadiņi, kad viņa, kājās pie stellēm stāvot, noauda pirmo dveļi, ko uzdāvināja savai mīļajai dakterei," lepojas vecmāmiņa. Tomēr gulbenietē spriež – pat, ja vēlētos, mazmeitai nebūtu laika nodarboties ar aušanu, jo viņa audzina divus bērnus

Īsumā

Balvos plāno atsākt zaļos tirdziņus

Ar aprīli Balvos plāno rīkot atkal lauku labumu tirdziņus, kas notiks tāpat kā iepriekš – reizi mēnesi. Aprīlī plānotā tirgus sestdiena ir 9.aprīlis. Tirgotājiem sava līdzdalība jāpiesaka jau iepriekš. Tirdziņus rīko Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs.

Pasniegtas gada balvas medicīnā

Tradicionālais pasākums "Gada balva medicīnā 2021" notika jau 12. reizi un pasniegts rekordliels balvu skaits – 22. Balvas pasniedza 15 tradicionālajās nominācijās un pirmo reizi arī profesora Ilmāra Lazovska balvu, godinot izcilā ārsta piemiņu un 90 gadu jubileju. Nominācijā "Gada ārsta palīgs" sumināta mūsu kaimiņu novada – Druvienas feldšeru - vecmāšu punkta ārsta palīdze Larisa Zvirgzdiņa.

Sākas aktīva lauku mēslošana

Kā katru pavasari, Latvijas laukos pakāpeniski sākas kūtsmēslu un cita organiskā mēslojuma izkliedēšanas darbi. Līdz ar to novēro īslaicīgu, labsajūtu traucējošu smaku, taču tā nav uzskatāma par vides pārkāpumu, ja vien ievēro vides prasības.

Lai ierobežotu iespējamu smaku emisiju no laukaimniecībā izmantojamajām zemēm, kūtsmēslus vai citu organisko mēslojumu izkliedē drīkst jebkurā nedēļas dienā, bet to nedrīkst darīt svētdienās un valsts noteiktās svētku dienās. Ar 15. martu kūtsmēslus un fermentācijas atliekas drīkst izkliedēt arī īpaši jutīgajās teritorijās, kurās normatīvajos aktos noteikts aizliegums to darīt laikposmā no 20. oktobra līdz 15. martam.

Lauku darbu periodā mēslošanas līdzekļus neizkliedē uz sasalušas, pārmitras vai ar sniegu klātas augsnēs. Palienēs un plūdu riskam pakļautās teritorijās mēslus izkliedē tikai pēc iespējamo plūdu sezonas beigām, tos neizkliedē vietās, kur tas ir aizliegts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargjoslām un īpaši aizsargājamām teritorijām.

Operatoriem ir pienākums Valsts vides dienestā reģistrēt kā C kategorijas piesārņojošo darbību dzīvnieku novietnes, kurās ir 10 un vairāk dzīvnieku vienību, kā arī 5 un vairāk dzīvnieku vienību, ja dzīvnieku novietne atrodas īpaši jutīgajā teritorijā. Īpaši jutīgās teritorijas Latvijā ir tādas kā Dobeles, Auces, Tērvetes, Jelgavas, Ozolnieku, Iecavas, Rundāles, Babītes, Mārupes, Olaines, Ķekavas un vēl citas līdzīgas administratīvās teritorijas.

Šalles. Ausma atklāj – vajadzigs diezgan ilgs laiks, lai izgatavotu pusnīti austu šalli, sevišķi daudzkrāsainu: "Vienkrāsainās top ātrāk. Taču aušana pusnītis jebkurā gadījumā iet daudz lēnāk, nekā citās tehnikās." Audēja neslēpj, ka sievietes īpaši iecienījušas tieši daudzkrāsainās šalles, kuras drīz vien atrod savu ceļu pie jaunajām īpašniecēm.

- Ausmas mazmazbērnus. Savukārt Ausmas meita šobrīd dzīvo un strādā ārzemēs.

Sakrālās kultūras centra vadītāja Aija Putniņa atklāj, ka piedāvājumu sarīdot Ausmas Železnakas izstādi saņēma pirms gada un tagad to izdevās realizēt. Covid pandēmijai ejot mazumā, pamazām atsākas aktivitātes arī Sakrālās kultūras centrā. Vismaz līdz Lieldienām būs skatāmas Ausmas Železnakas šalles, bet Otrajās Lieldienās ieplānots kora "Mirklis" koncerts. "Šobrīd ir gavēja laiks, tāpēc nekādās lielas aktivitātes pagaidām neplānojam," piebilst A.Putniņa.

Skolu brīvlaikā

Apēd, izdzied un izdejo pavasari

Irena Tušinska

Ar aktivitātēm visdažādākajām gaumēm aizritējusi skolu brīvlaika nedēļa Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā (BNBJC). Pirmdien kopā ar Eiropas brīvprātīgo Aleksandru skolēni iesaistījās dažādās interaktīvās spēlēs, otrdien cepta šokolādes kēksiņus, gatavoja augļu kokteiļus un lociņa origami, trešdien dziedāja karaoke, rotājās ar hennas zīmējumiem un piedalījās *actionbound* spēlē, piekt Dienas pēriņu rotās, bet sestdien apguva mūsdienu deju soļus.

“Brīvlaika aktivitāšu mērķis bija piedāvāt jebkuram bērnam un jaunietim atrakti un izmēģināt kaut ko jaunu,” uzsvēra BNBJC vadītājas vietas izpildītāja Agnese Puļča. Viņa pauza gandrīzumu, ka skolēnu aktivitātē šoreiz bijusi diezgan liela.

Pirmajā brīvlaika dienā centra apmeklētāji kopā ar brīvprātīgo no Gruzijas Aleksandru un jaunatnes darba speciālisti Gunitu Mincāni aktivitātē ar nosaukumu “Kambara revīzija” izmēģināja visas spēles, kas ir jauniešu centra krājumos: “Priečājos, ka šī aktivitātē izpelnījās lielu atsaucību – iesaistījās arī tādi jaunieši, kuri ikdienā nerak uz centru. Spēlējām spēles ar neformālās izglītības elementiem un citas. Daudz sarunājāmies par dažādām temām. ļoti forši pavadījām pāris stundas, bet pēc tam jaunieši palika padarboties tikko izremontētajā jauniešu iniciatīvu centra “Dinamīts” telpā.” G.Mincāne aicina bērnus un jauniešus arī ikdienā apmeklēt nesen atjaunoto “Dinamīta” telpu, protams, ievērojot epidemioloģiskās drošības noteikumus: “Tur varēsiet uzspēlēt interaktīvās spēles, galda spēles - galda tenisu, biljardu un citas. Eiropas brīvprātīgais Aleksandrs piedāvā uzspēlēt arī šahu. Tā ir arī telpa, kurā jaunieši sanāk kopā, lai generētu jaunas idejas.”

Pavasari jāēd veselīgi ēdienu

Savukārt veselīgā ēdienu gatavošanas meistardarbīcā “Apēdīsim pavasari” dzīves prasmju pulciņa vadītāja Dita Nipere piedāvāja skolēniem pagatavot veselīgus ēdienus un dzērienus. Ar lielu entuziasmu bērni iesaistījās gardu kokteiļu blendēšanā, saldējuma vietā izmantojot pienu un augļus. Piedāvāto produktu klāstā bija apelsīni, saldētas zemenes, banāni, mandeles, auzu pārslas un citi. Dita darbnīcas dalībniekus rosināja arī ikdienā biežāk eksperimentēt ar ēdienu. Darbojoties BNBJC virtuvē, vienai dalībnieku komandai viņa piedāvāja cepeškrāsnī pagatavot ātrās omlettes kūciņas, ko var baudīt kopā ar svaigiem tomātiem un gurķiem. Savukārt otrā cepešpannā darbnīcas dalībnieki cepta veselīgus brauniņus (kēksiņus) no banāniem, olām un kakao, neizmantojot cukuru un miltus.

Veselīgo ēdienu pagatavošanas meistardarbīcas dalībniece 14 – gadīga Sindija Saide priečājās par iespēju pēc pandēmijas atkal satikties klātienē, kā arī piedalīties bērnu un jauniešu centra aktivitātēs, gūstot jaunu pieredzi. Sindija bija nolēmusi apmeklēt visas turpmākās brīvlaika aktivitātes jauniešu centrā, kaut gan viņa ir diezgan aizņemta jauniete. Arī brīvlaika nedēļā viņa turpināja izvingrināt pirkstus, spēlējot vijoli un klavieres, kā arī labprāt zīmēja. Neskatoties uz to, ka nebija jāapmeklē skola, Sindija piedalījās tautu deju un mūsdienu deju mēģinājumos, kā arī basketbola treniņos. Lai gan jaunietei patik visas šīs nodarbes, viņa neslēpa, ka jūtas nedaudz nogurus, tādēļ būtu vēlējusies vairāk laika veltīt atpūtai, lai ar jauniem spēkiem uzsāktu pēdējo mācību gada cēlienu.

Sindijas klasesbiedrene Alīna Žogota arī gandrīz katru dienu apmeklēja jauniešu centru. Brīvlaikā viņa turpināja piedalīties tautu deju mēģinājumos, kā arī basketbola un volejbola treniņos. “Vispār uz treniņiem iet nemaz negribas, brīvlaikā gribētos vairāk laika veltīt atpūtai, bet nesanāk,” piebilda jauniete. Izrādās, ka viens no Alīnas vajaspriekiem ir ēdienu gatavošana. Turklat viņa prot gandrīz visu - sākot no pamatēdienu, līdz pat desertiem. Alīnas *firms* ēdiens, kas visvairāk garšo mājiniekiem un viņai pašai, ir pasta (makaroni) ar vistas fileju. “Visu iemācījus pašmācības celā. Protams, pamatu – uzvārīt makaronus, kartupeļus - iemācīja mamma, bet pārējo daru eksperimentējot. Dažreiz internetā atrodus un izmēģinu kādas interesantas receptes,” pastāstīja prasmīgā jauniete.

9 – gadīgā Anastasija Poliščuka veselīgā ēdienu gatavošanas darbnīcā iemācījās cepta brauniņus no banāniem, olām un kakao pulvera. Lai gan dažkārt arī mājās meitene kopā ar mammu gatavo kaut ko ēdamu (sevišķi garšīga viņai sanāk

Aicina apēst pavasari. Dita Nipere rosināja skolēnus ikdienā pašiem eksperimentēt, pagatavojot veselīgu ēdienus. Darbnīcā iegūtās iemaņas sablendēt veselīgu augļu - piena kokteili vai saldas kūkas vietā ātri izcept kēksiņu bez miltiem un cukura, būs labs sākums veselīgu ēšanas paradumu veidošanai.

Izloka pavasari. Inese Hmara ierādīja bērniem, kā ar veiklām pirkstu kustībām origami tehnikā salocītais papīrs pārtop par dažādām figūrām.

cepta ola), šādā meistardarbīcā viņa piedalījās pirmo reizi. Skolnieces atklāja, ka viens no viņas iecienītākajiem ēdieniem ir makaroni ar gaļu, bet kopumā viņai garšo visas mammas pagatavotās maltītes. Anastasija neslēpa, ka mācību gads viņu nogurdinājis, tādēļ pavasara brīvlaikā vēlējās vairāk laika veltīt atpūtai, piemēram, pastaigām kopā ar draudzenēm. Viņa ar prieku apmeklēja arī bērnu un jauniešu centra aktivitātēs, jo šeit jūtas kā mājas: “Uz šejieni nāku katrai otrdienu un ceturtienu, jo dejoju studijā “Di – dancers”. Meitene apgalvoja, ka noilgojusies pēc kopīgām aktivitātēm un deju mēģinājumiem. Lūgta padalīties ar brīvlaika vēlmēm, Anastasija neslēpa, ka ļoti gribētu kaut kur aizbraukt, kaut vai uz Rīgu.

Pavasari ir jārotājas

Vienā no meistardarbīcām bērni un jaunieši kopā ar skolēnu Inesi Hmaru apguva origami lociņas prasmes, bet trešdien muzikālās pedagoģes Ilutas Tihomirovas vadībā izmantoja iespēju dziedāt karaoke. Piekt Dienas pēriņu rotās, bet nedēļas noslēgumā, sestdien, apgūt jaunus mūsdienu deju soļus aicināja Alīna Saveljeva.

Iemācīties veidot zīmējumus ar hennas palīdzību piedāvāja skaistumkopšanas pulciņa vadītāja Inta Ozola. Viņa priečājās, ka radošā darbnīca izraisīja neparatī lielu interesu, to

Spēlu diena. Pirmdien kopā ar Gunitu Mincāni svaigi izremontētajā “Dinamīts” telpā jaunieši spēlēja prāta un galda spēles.

Īsts mākslas darbs. Hennas zīmēšanas darbnīcā skolēni radīja gan mazāk sarežģītus zīmējumus, gan tādus, kas līdzinājās istam mākslas darbam.

apmeklēja pat puiši: “Lai visi varētu izmēģināt, sadalījāmies grupās. Kamēr vieni zīmēja uz rokām, citi zīmēja uz papīra, pārējie gaidīja rindā. Tiklīdz atbrīvojās hennas tūbiņas, saucām nākamos. Beigās viss sanāca, kā nākas.” Lai gan ne visi to bija darījuši iepriekš, vairumam dalībnieku zīmēšana ar hennu padēvās gluži labi. Tiem, kuriem nesācā, palidzēja skolotāja vai citi dalībnieki. “Bērniem patika, ka viņi varēja pamēģināt uzziņēt paši sev, nevis kāds cits viņiem skaisti uzziņēja,” uzsvēra darbnīcas vadītāja.

I.Ozola iesaistīja bērnus arī *actionbound* spēlē, kurā skolēni pildīja uzdevumus, sameklējot Balvos vēsturiskas ēkas un vietas, tostarp agrāko tirgus laukumu, kas atradās tagadējā pilsētas skvēra vietā, kā arī seno ugunsdzēsības torni un citus. Nonācot katrā no meklētajām vietām, savos tālruņos dalībnieki varēja apskatīt fotogrāfijas, kā tās izskatījās pirms daudziem gadiem.

Foto - I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

To zināt ir svarīgi

Kā rīkoties krīzes gadījumā?

Artūrs Ločmelis

Milzu satraukumam nav iemesla, bet kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā arvien aktuālāks kļuvis jautājums, kā rīkoties krīzes situācijā? Tas tādēļ, ka ārkārtas gadījumos ikdienas dzīve kardināli mainās un var nebūt pieejami kritiski svarīgi pakalpojumi - elektrība, gāze, apkure, komunālie pakalpojumi, internets, mobilie sakari, var nestrādāt veikali un benzintanki, nedarboties bankomāti un maksājumu kartes, var tikt apgrūtināta ārstniecības iestāžu un glābšanas dienestu darbība. Tādēļ laikraksts "Vaduguns" iepazīstina ar Aizsardzības ministrijas sagatavoto bukletu "Kā rīkoties krīzes gadījumā" un atgādina, ka labākais veids, kā pasargāt sevi un savus tuviniekus, ir savlaikus sagatavoties jebkādai ārkārtas situācijai.

Ar bukleta "Kā rīkoties krīzes gadījumā" pilno versiju ikviens aicināts iepazīties, to lejupielādēt un saglabāt Aizsardzības ministrijas izveidotajā militāro ziņu portālā www.sargs.lv.

Vārds aizsardzības ministram

Drošība sākas pašu mājās

Mūsdieni krīzes pierādiņus, ka, neraugoties uz šķietami nesatricināmo kārtību, ko Latvijai nodrošinājusi dalība NATO un Eiropas Savienībā, drošība vispirms sākas pašu mājās un ir atkarīga no ikvienu valsts iedzīvotāja. Tieši tādēļ vēršos pie jums, jo šī brīža situācija arī man likusi kardināli mainīt sākotnējos plānus.

Pirms gada Aizsardzības ministrija uzsāka visapverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanu, kuras mērķis ir nodrošināt visas sabiedrības iesaistītās plānošanā un pārvarēšanā. Daļa no tās ir buklets "Kā rīkoties krīzes gadījumā", kura simbols ir starptautiski atzītais standarts 72 stundas jeb 3 diennaktis - minimālais periods, kura laikā iedzīvotājiem pašiem būtu jāspēj nodrošināt sevi līdz brīdim, kad iesaistītās atbildīgie dienesti. Lai arī iecere izdot šādu bukletu drukātā veidā bija plānota tikai rudenī, domāju, pašreizējie apstākļi un ekonomiskā situācija liek mums pieņemt ātrus un nestandarda risinājumus. Vēlreiz aicinu ikvienu izturēties atbildīgi pret savu drošību. Covid-19 pandēmija parādījusi, ka krīzi nevar atrisināt tikai valsts dienesti bez visas sabiedrības atbalsta un katra iedzīvotāja, uzņēmuma un institūcijas atbildīgas attieksmes pret sevi un citiem. Izmantojiet šo pamācību, lai apgūtu, kā ātri un viegli sagatavoties dažādām krīzēm, kā izveidot jūsu krīzes rīcības plānu, kā arī sagatavot ārkārtas gadījumu somu. Šie pirmie soļi jaus jums jau tagad būt modriem, lai negaidītas krīzes nepārsteigtu mūs nesagatavotus, bet emocionāli apbrūnotu un neļautu krist panikā.

ARTIS PABRIKS,

Latvijas Republikas aizsardzības ministrs

Ko likt ārkārtas gadījumu somā?

Ārkārtas gadījumu soma satur lietas, kas cilvēkam vai ģimenei būs nepieciešamas evakuācijas gadījumā. Izmanto šo sarakstu un sagatavo somu savlaikus!

DOKUMENTI UN INFORMĀCIJA

- svarīgu dokumentu (pase vai ID karte, autovadītāja apliecība) kopijas polietilēna iesaiņojumā;
- svarīgu telefona numuru sarakstu;
- portatīvo radioaparātu ar rezerves baterijām;
- nelielu naudas summu (5, 10 un 20 eiro naudaszīmēs);
- ūdensdrošu blociņu un rakstāmpiederumu.

PĀRTIKA UN ŪDENS

- pārtiku ar ilgu deriguma termiņu un augstu kaloriju saturu, ko var lietot bez termiskas apstrādes;
- daudzfunkcionālu saliekamu nazi, konservu attaisāmo, karoti, neplistošu bļodiņu un krūzīti;
- dzeramo ūdeni plastmasas pudelēs (trīs dienām);
- sausā spirta plītiņu;
- ūdens filtru, dezinfekcijas tabletes.

*Tavs atbalsts - būtisks valsts
aizsardzībai!*

SILTUMS UN GAISMA

- rezerves lādētāju, mašīnas lādētāju, ārējās enerģijas krātuvi (power bank);
- sērkociņus, šķiltavas, sveces, lukturīti, baterijas;
- siltu apgārbi, rezerves apakšveļu un ērtus apavus;
- guļammaišu vai segu, tūristu paklājiņu un, vēlams, telti.

CITAS LIETAS

- limenti, diegu, adatu, šķēres;
- dvieli, tualetes papīru, vienreizlietojamās salvetes;
- dezinfekcijas līdzekli, higiēnas piederumus;
- medikamentus, ko lietojat (recepšu kopijas);
- pirmās palīdzības aptieciņu;
- rezerves brilles vai kontaktlēcas.

Kā rīkoties?

Izdzirdot trauksmes sirēnas vai apziņošanu ar skaļruņiem, iestēdz Latvijas Televīziju vai Latvijas Radio. Seko informācijai atbildīgo dienestu mājaslapās: mod.gov.lv, mil.lv, sargs.lv, iem.gov.lv, vm.gov.lv, kā arī dienestu sociālo tīklu kontos. Saglabā mieru, pildi atbildīgo dienestu rīkojumus, palīdzi tuviniekiem, kaimiņiem un citiem līdzcilvēkiem, iesaisties kā brivprātīgais un sniedz atbalstu, ja iespējams, turpini darbu. Nepieciešamības gadījumā zvani uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112!

Ko glabāt mājās?

Ūdens

Dzeramais ūdens ir būtiskākais izdzīvošanas elements. Pieaugušajam jāuzņem vidēji trīs litri ūdens dienā (karstā laikā - četri litri). APRĒĶINI, cik litru dzeramā ūdens Tev un Taviem tuviniekiem nepieciešams glabāšanai mājās, lai tā pietiktu vismaz trīs dienām (ieteicams nedēļai). NOSKAIDRO, kur tuvākajā apkārtnei dabā pieejamas dzeramā ūdens vietas (akas, avoti) un kā lietojamas ūdens attīrišanas tabletēs?

Pārtika

GLABĀ pārtiku, kas glabājama istabas temperatūrā; ar ilgu deriguma termiņu (vismaz sešiem mēnešiem); pagatavojama bez liela ūdens daudzuma un termiskas apstrādes; pēc iespējas sātīgāku pārtiku ar augstu kaloriju daudzumu. NEAIZMIRSTI par mājdzīvnieku pārtikas krājumiem!

Medikamenti

Katrā mājsaimniecības aptieciņā JĀBŪT: pretsāpju un temperatūru mazinošiem līdzekļiem; medikamentiem pret gremošanas traucējumiem; pretalerģijas medikamentiem; medikamentiem ar nomierinošu efektu; dezinfekcijas līdzekļiem; pārsienamiem materiāliem un šķērēm (plāksteru komplekts, marles saites, salvetes u.c.); citiem ikdienā Tev nepieciešamiem medikamentiem; siltumu atstarojošai izdzīvošanas segai un termometram.

Kas būs tālāk?

Kad lācis uzbrūk cilvēkam, un citi gadījumi

Ingrīda Zinkovska

Šķiet, ka notikums Žiguru mežos, kad lācis uzbruka cilvēkam, vismaz pāris dienas mūspusē bija aktuālākais, kas deva vielu sabiedrības pārrunām ne tikai par pašu konkrētu gadījumu, bet arī problēmas risinājumu vispār. Vai turpmāk cilvēki - ogotāji, sēnotāji un vienkārši dabas baudītāji - mierigu sirdi varēs doties mežā? Cik droši ir atrasties mežā cilvēkiem, kuru amata pienākums to pieprasī? Vai nav pienācis laiks lāču medībām arī Latvijā?

Kā jau ziņoja mediji, aizvadītajā nedēļā lācis uzbruka a/s "Latvijas Valsts meži" darbiniekam, mežkopim Ziemeļlatgales reģionā, kad viņš pildīja savus darba pienākumus, bija devies apskatit jaunaudzi. Enot pa mežu, viņš izdzīrdēja tādu kā pīkstieni, taču, sasitol plaukstas, lai dzīvnieku aizbaidītu, no biezokņa parādījās lācis, kurš metās darbiniekam virsū. Rezultātā, sakožot kājā. Nokļuvis līdz automašīnai, mežkopis pats devās uz tuvējo slimnīcu Balvos, kur viņam sniedza neatliekamo palīdzību.

Jūtas neomulīgi

Kad pēc šī notikuma "Vaduguns" runāja ar kādu no mežinjiem, viņš atzina, ka jūtas mazliet neomulīgi, bet uz mežu ir jābrauc. Arī viņa radi, uzzinājuši par šo notikumu no masu medijiem, satrauki zvanījuši vīrietim, jo informācijā mežkopja vietā neprecīzi minēts mežzinis. Gan akciju sabiedrībā, gan Valsts meža dienestā strādā arī sievietes. Ja privātpersonai ir izvēle iet mežā vai nē, tad abu struktūru darbiniekiem tas ir viņu pienākums un ikdienas darbs. Vai turpmāk tiks kaut kas darīts, lai darbiniekus šādās situācijās pasargātu, "Vaduguns" interesējās gan Valsts meža dienestā, gan LVM Ziemeļlatgales reģionā. VMD sabiedrisko attiecību speciāliste Vineta Vilcāne informēja, ka VMD nav viedokļa šajā jautājumā, jo lāci nav VMD kompetence - lāči ir Dabas aizsardzības

Īsumā

Balvu meža iecirknī jauns mežkopis

AS "Latvijas valsts meži" (LVM) informē, ka LVM Ziemeļlatgales reģiona Balvu meža iecirknī darba gaitas uzsācis jauns mežkopis – Jānis Jankavs.

Jāņa iepriekšējās darba gaitas arī bija saistītas ar meža nozari – pirms tam viņš strādāja Austrumlatgales virsmežniecības Viļakas nodaļā par Kupravas apgaitas mežzini.

Balvu meža iecirknis aptver teritorijas Susāju, Kubulu, Bērkalnes, Rugāju un Lazdukalna pagastos. Galvenie saskarsmes punkti mežkopim ar pašvaldību un vietējiem iedzīvotājiem ir atkritumu apsaimniekošanas jautājumos LVM teritorijā; pēc pagastu iedzīvotāju pieprasījuma ciršanas atlieku savākšana cirsmās pēc mežizstrādes darbu pabeigšanas, protams, ievērojot visas LVM noteiktās prasības; sadarbība ar vietējiem medību kolektīviem, kā arī citas jomas.

J.Jankavs jaunajā amatā atrodas kopš pērnā gada oktobra. Pats viņš stāsta, ka gadu mijā pašvaldības vērusīs pie viņa, lai sagādātu jaungada eglites. Ar iedzīvotājiem nepieciešams arī tikties, kad viņi griezušies ar iesniegumiem par ciršanas atlieku savākšanu cirsmās. "Pastāv zināmi noteikumi, lai šos darbus darītu," saka J.Jankavs. Tagad iecirknē mežkopis nobažījies par atpūtas sezonas tuvošanos, kad iedzīvotāji ierodas večajā Balvu parkā, atstājot aiz sevis ar sadzīves atkritumiem piesārņotu vidi. Viņš aicina iedzīvotājus gatavoties sezonai, bet neaizmirst, ka Latvijas valsts mežu atpūtas vietas domātas visiem iedzīvotājiem, turklāt visi vēlas atpūsties tīrā un sakoptā vidē.

pārvaldes kompetence. Bet lāča uzbrukumā cietušā LVM darbinieka kolēģis, Ziemeļlatgales reģiona meža apsaimniekošanas plānošanas vadītājs ALDIS LAGANOVSKIS izteica pieņēmumu, ka, iespējams, balstoties uz šo gadījumu, varētu būt runa par atļauju darbiniekiem nēsāt līdzi piparu gāzes baloniņus, jo šaujamieroči nav atļauti. Lāčus, starp citu, Latvijā medīt nav atļauts, par to draud atbildība un sods.

Akciju sabiedrībā izveidota darba grupa

Ziemeļlatgales reģiona mežkopības vadītājs VIKTORS REBLIS dažas dienas pēc notikušā informēja, ka uzņēmuma centrālajā birojā Rīgā izveidota darba grupa, sanākot kopā gan darba aizsardzības, gan medību speciālistiem, gan pieaicinot mežzinātnes institūta "Silava" vadošo pētnieku, bioloģijas zinātnu doktoru Jāni Ozoliņu, kurš nodarbojas arī ar lāču pētniecību Latvijā. "Burtiski otrā dienā pēc notikušā viņš bija aizbraucis aprunāties ar mežkopī Aldi Zarembu. Darba grupa domā par tālāko rīcību, kā darbiniekus šādā situācijā maksimāli pasargāt. Darba grupa tika izveidota burtiski tanī dienā, kad lācis uzbruka mežkopim," apliecināja V.Reblis. Mežkopības vadītājs atzina, ka viņam nav informācijas, ka meža dzīvnieki līdz šim būtu uzbrukuši akciju sabiedrības darbiniekiem darba laikā. Darbiniekiem regulāri notiek apmācības darba drošībā, kur viena sadaļa paredzēta arī par drošības jautājumiem saistībā ar meža dzīvniekiem. Piemēram, ko darīt, ja atrod beigtu lapsu, jenotsuni vai mežacūku, lai darbinieks neaplipinātu sevi ar kādu slimību, no kuras dzīvnieks varbūt gājis bojā. Runāts ir arī, kā rīkoties, ja iekož čūska, ja darbinieks saņem elektriskās strāvas triecienu. Medīki darbiniekiem vadījuši nodarības, kā sniegt neatliekamo palīdzību nelaimes gadījumos. "Taču situācijas mēdz būt neparedzamas, kā šīnī gadījumā, kad viss notika burtiski dažu sekunžu laikā. Lācis izskrēja no meža biezokņa un metās cilvēkam virsū," atzīst V.Reblis.

Ticies ar lāci aci pret aci

IVARS BUKOVSKIS ir mednieks gan Nastrovas, gan Žiguru medību kolektīvos. Arī viņam gadījies satikties ar lāci aci pret aci, bet abi šķirušies mierīlgāji, jo dzīvnieks tomēr aizgājis savu ceļu. Ivars stāsta: "Tas notika aizpērn. Biju devies bebru medībās un gāju pa grāvmalu, kas bija stipri aizaugusī ar avenājiem, tālu uz priekšu nerēdēju. Lācis acīmredzot bija gājis man preti, un mani dzirdot, piecēlās uz pakājkājām. Lāci ieraudzīju aptuveni 20 metru attālumā. Dzīvnieks bija kādu pusmetru par mani garāks. Nodomāju,- viss, cauri! Dzīve, kā mēdz teikt, aizzibēja gar acīm. Sapratu, ka nevaru bēgt, tikai kustējos. Ieroci, kas, ejot bebru medībās, bija pielādēts ar smalkajām skrotīm, nonēmu no pleca. Lācis mani papētīja, papētīja, tad nomētās četrāpus un aizbēga. Kad lācis aizbēga, izšāvu gaisā, jo kopā ar mani bija dēls, lai gan viņš tobrīd neatradās blakus. Neraugoties uz to, ka dzīvnieku pabiedēju, izšaujot gaisā, nākamajā dienā lācis bija atnācis uz to pašu vietu un aizstiepis vienu manis izlikto slazdu ar visu bebru. Ar lāci satikos aptuveni tanī pašā mežā masīvā, kur meža zvērs nesen uzbruka mežkopim. Iespējams, ka tas ir tas pats lācis." Šis nav pirmais gadījums, kad Ivaram nācies redzēt lāci. Pirms vairākiem gadiem viņš redzējis lāču māti, kura gājusi ēst tīrumā auzas, bet kaimiņiene stāstījusi, kā divi lācēni, ierāpušies ābelē, mielojušies ar āboliem. Šīnī dienās Ivaram piezvaniņa arī znota brālis. Šķilbēnu pusē lācis nupat izvandījis bišu stropu. "Ir pavasarīs. Lāči pamodusies no ziemas miega un grib ēst, bet ēst nav ko. Mežacūku pie mums nav, aljū mātēm teju vēl nav, ko nokost, bebri ārā nelien," secina Ivars. Mednieks uzskata, ka pienācis laiks atlaut medīt ne vien lāčus, bet palielināt arī nomēdījamo vilku skaitu, kuri bariem klist apkārt, īpaši pierobežā.

Lāči no cilvēkiem nebaidās

Fotoattēlus ar lāča ķepu nospiedumiem sociālajos tīklos vairākkārt publicējis medību kolektīva "Bebrītis" mednieks VIESTURS KOZLOVSKIS. Jautāts, kā vērtē notikušo Žiguros, viņš atbild, ka tas bijis tikai laika jautājums, ka satikšanās ar lāci kādam var izvērsties ne visai veiksmīga. Lāču paliek aizvien vairāk, un Latvijā lāči no cilvēkiem nebaidās, jo vairs nav tādas vietas, kur cilvēks nebūtu klātesošs gan lauksaimniecībā, gan mežizstrādē, un dzīvnieki tam pielāgojas. "Šis bija pirmais gadījums, kad lācis uzbruk cilvēkam, bet noteikti ne pēdējais," pārliecināts Viesturs.

Skaits strauji audzis. Pēdējo gadu laikā Latvijā strauji audzis savvalā sastopamo lāču skaits, ko apliecinā arī Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava". Veikta pētījuma "Lāču monitorings 2020.-2022." līdz šim iegūtie dati (priekškājas pēdu platuma mērījumu rezultāti) 2021.gadā apstiprina 36-45 individu esamību Latvijā. Taču ļoti iespējams, ka savvalā sastopamo lāču skaits Latvijā ir lielāks, ap 70. Par to pārliecināti arī mūspuses mednieki un cilvēki, kuri strādā mežos.

Sogad Viesturs lāča pēdas sniegā fiksēja jau 3.martā, Rugāju pusē, Kraukļevā. Pašu ķepaini viņš redzēja medību laikā, esot tornī, kad tas pienāca aptuveni 20 metru attālumā. "Neomulīgi bija," atzīst mednieks. Vēlreiz ar lāci nācās saskrieties, kad, braucot pa meža ceļu, mednieks apstājās. Blakus atradās egļu audzis, no kurienes arī atskanēja lāča rūcieni. Labi, ka mašīna atradās turpat, varēja iekāpt un aizbraukt. Vairākas reizes lāči manīti meža dzīvnieku barotavās, par ko liecina novērošanas kameras. Viesturs spriež, ka lāču, iespējams, nav tik daudz, lai viņus medītu. Pilnīgi saskaitīt tos nav iespējams, bet laikā, kad dzīvniekiem dzimst mazuļi, no bezmērīgas kļaunošanas gan mežā būtu jāuzmanās.

Sociālajos tīklos raksta muļķības

Lāča uzbrukumā cietušais mežkopis ALDIS ZAREMBA patlaban ārstējas mājās. Viņš apdomā, vai turpināt pildīt mežkopja pienākumus, vai raudzīties pēc cita darba. Piedzīvotais bijis pamatīgs šoks. "Tagad varu daudz maz mierīgi par to runāt. Tad, kad ieraudzīju lāci, man nelikās, ka palikšu dzīvs. Iedomājieties, ja piecu sešu metru attālumā jums priekšā izlec lācis. Vai jūs mierīgi stāvētu?! Dzīvība tomēr dārgāka," teic mežkopis. Iespējams, tas, ka, aizķērās kāja un viņš nokrita, pat glāba dzīvību, jo lācis neplēsa ar nagiem. Kad Aldis iesitis lācīm ar zābaku pa purnu, dzīvnieks viņu saķērīs aiz zābaka un iekodis kājā. Arī spriedelējumi, vai tas bija lācis vai lāču māte, kas uzbruka mežkopim, viņaprāt, neiztur kritiku. Nekas nav pierādīts, neko uz vietas neizmeklēja. Ir taču droni, kas var aizlidot un pārbaudīt. Ja tā bija lāču māte, tad viņa tur arī ir. Taču lācene diezin vai būtu atstājusi cilvēku dzīvu, ja viņai turpat atrastos midzenis ar lācēnu. Tā sliecas domāt arī lāču pētnieks Jānis Ozoliņš, kurš apmeklēja mežkopī. Viņš gan uzskata, ka lāču māti līdz maijam nedrīkst traucēt, jo lācēni piedzimst janvārī, bet no migas mātei viņus izved maija sākumā. Pēc konsultēšanās ar kolēgiem Aldis domā, ka, spriežot pēc apmatojuma, tas bija jaunais lācis, divus trīs gadus vecs, jo lācis bija gaiši brūns. Iespējams, lielākais no plēsējiem bija noķēris kaut ko ēdamu, bet mežkopis viņu mielasta laikā iztraucēja.

Mežkopis uzskata, ka lāču Latvijā ir divtik vairāk, nekā liecina oficiāla statistika. Lāču pēdu manīts bezgala daudz. "Manā iecirknī cilvēki brauca uz darbu un redzēja četrus lāčus šķērsojam ceļu. Tiku redzējis arī dzīvu lāci netālu no savas automašīnas, ko biju atstājis uz ceļa. Pērn arī biju dzīļi iegājis mežā, kad dzirdēju, kā lācis norēcās. Dabīgi, ka es viņam netuvojos. Taču sociālajos tīklos cilvēki, komentējot notikušo, kad lācis man uzbruka, raksta visādās muļķības. Es nemaz vairs nelasu, jo rītdien varbūt rakstīs, ka es aizgāju uz mežu un tam lācīm dibēnā ar zariņu bakstīju, tāpēc viņš man uzbruka. No sākuma domāju, ka tā ir mežacūka, bet, kad ieraudzīju lāča galvu, sapratu, ka man nav izvēles: vai nu es, vai lācis," secina viņietis.

Informē VID

Čeku loterijas izlozes uzvarētājiem jāpiesakās VID līdz 12.aprīlim; gada izlozes dalībniekiem – līdz 27.martam

13.martā TV3 raidījumā "SuperBingo" tika paziņoti Valsts ieņemumu dienesta (VID) rikotās čeku loterijas naudas balvu un papildu balvu laimētāji februāra mēnesi. No čeku loterijas februāra izlozei reģistrētajiem 683777 čekiem, kvitim, biletēm un internetā apmaksātajiem rēķiniem izlozētas 39 tradicionālās naudas balvas un trīs naudas balvas 500 euro apmērā tieši nozaru izlozes ietvaros, kā arī piecas papildu balvas, ko sarūpējuši VID Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieki.

Loterijas dalībniekiem, kuri laimējuši kādu no februāra mēneša naudas balvām vai Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieku papildu balvām, ir jāpiesakās VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) 30 dienu laikā no izlozes rezultātu publicēšanas dienas, tas ir līdz 2022.gada 12.aprīlim(ieskaitot). Savukārt, tiem, kuri saņēma izšķīnu, ka viņu februāra čeks tiek virzīts gada izlozei, 14 dienu laikā jeb līdz šī gada 27. martam (ieskaitot). Ja laimīgais dokuments ir rēķins, loterijas dalībniekam EDS jāiesniedz ne vien rēķins, bet arī bankas maksājuma izdruga par to, ka rēķins ir apmaksāts.

Vēl šī gada martā īpašajā tematisko nozaru izlozē piedalās čeki, kvītis un rēķini, kas saņemti pēc sporta nodarbības, fitnessa kluba apmeklējuma, SPA procedūras vai masāžas.

Visus martā saņemtos čekus, kvītis, biletēs un arī internetā apmaksātos rēķinus var reģistrēt čeku loterijas timekļvietnē www.cekuloterija.lv līdz pat 5.aprīlim. Marta mēneša izlozes rezultāti tiks paziņoti aprīļa otrajā svētdienā, 10.aprīli.

Čeku loterijas dalībnieki ik mēnesi var pretendēt uz 35 naudas balvām 100 euro vērtibā, trīs laimestiem 5 000 euro vērtibā un vienu laimestu 10 000 euro apmērā, bet ik mēnesi trīs naudas balvas 500 euro vērtibā tiks izlozētas tikai starp nozares čekiem.

Kopējais loterijas naudas balvu fonds – 30 000 euro mēneša izlozē un 70 000 euro gada izlozē. Katru mēnesi tiek izlozētas ne tikai naudas balvas, bet arī dažādas vērtīgas Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieku sarūpētās balvas.

Plašāka informācija pieejama timekļā vietnē www.cekuloterija.lv. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz tālruņa numuru 67120011 vai rakstīt uz e-pasta adresi: cekuloterija@vid.gov.lv.

Čeku loterijas mērķis ir veicināt godīgu konkurenci un labprātīgu nodokļu saistību izpildi, mudinot pircējus pieprasīt čekus un kvītis par iegādātajām prečēm un saņemtajiem pakalpojumiem, tādējādi veicinot kultūras maiņu sabiedrībā. Čeku loterija Latvijā notiek pirmo reizi, taču citur pasaulē ir visnotāl izplatīta prakse, kas devusi pozitīvus rezultātus gan attiecībā uz sabiedrības rīcības maiņu, gan ieņemumiem valsts budžetā. Čeku loteriju organizē VID.

Sāk darboties Ukrainas atbalsta tālrunis nodokļu jautājumos

Lai operatīvi informētu un palīdzētu iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kuri sniedz atbalstu Ukrainai un tās iedzīvotājiem vai kuru uzņēmējdarbību ietekmējis karš Ukrainā, Valsts ieņemumu dienestā (VID) no šī gada 21.marta sāk darboties īpaši tam izveidots tālrunis nodokļu jautājumiem par atbalstu un sadarbību ar Ukrainu.

Šis tālrunis darbosies darba dienās no pirmadienās līdz ceturtdienai no plkst. 8.15 līdz plkst. 17.00, bet piektdienās no plkst. 8.15 līdz plkst. 15.45.

Zvanot uz to, ikviens uzņēmējs un iedzīvotājs varēs saņemt VID konsultantu atbildes uz jautājumiem par nodokļu nomaksu dažādās ar atbalstu un sadarbību saistītās situācijās, piemēram, vācot vai nosūtot ziedoņumus, sniedzot pajumti, palidzot bēgļiem uzsākt darba gaitas vai savu saimniecisko darbību Latvijā, kā arī citās situācijās, kur nepieciešams padoms par nodokļiem vai sadarbību ar Valsts ieņemumu dienestu.

Vienlaikus jautājumus var uzdot arī rakstiski VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID".

Aktuālā informācija par nodokļu jautājumiem saistībā ar notikumiem Ukrainā pieejama arī VID timekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Palīdzība Ukrainai".

Par visiem citiem VID kompetences jautājumiem, kas tieši nav saistīti ar situāciju Ukrainā, lūdzam arī turpmāk zvanīt uz līdzinējo VID Konsultatīvo tālruni 67120000, kur, tāpat kā līdz šim, iespējams saņemt atbildes par šādām tēmām: "Nodokļi un EDS", "Muita", "Akcīzes nodoklis un akcīzes preču aprite" un "Informācija valsts amatpersonām", kā arī uzdot savu jautājumu rakstiski VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID".

3
Pagājuši jau
mēneši!

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni

turpmākajiem mēnešiem!

Apsveikumi

Lai visa mūža skaistie mirkli,
Kā svētība pār Tevi līst,
Bet tie, kas aizēnoja Sauli,
Kā mākoņi, lai projām klīst.
Nav gadiem nozīmes joprojām,
Ir sirdi saule, vējš un prieks,
Jo viss, kas Tavā dzīvē bijis,
Viss Tavs, un it nekas nav bijis lieks.

(D.Čumakeviča)

Mīļi sveicam **Natāliju Zondaku** lielajā jubilejā!
Anele, Leontīne, Ārija, Regīna,
Valdis, Broņislavs, Leopolds

Mēs raugāmies Tev kā brīnumā –
Cik vienkārši un jauki Tavi gadi zied.
Un ir tik mīļi, ka varam līdzās tiem iet,
Un Tavā ziedlapu rasā iemirdzēt.

(A.Āre)

Natālijai Zondakai 80 gadu jubilejā! No sirds
vēlam, lai Tavi gadi priekā, laimē, veselībā un mīlestībā
staro arī turpmāk!
Māsīcas Ināra, Anita, Ērika ģimene, Pēteris,
Sindija un Bjorns Norvēģijā

Natālij!

Novēlam Tev ziedēt un ziedēt vēl. Tev pasaulē šajā vēl
daudz jāpaspēj padarīt, jo cilvēkiem esи vajadzīga.
Lai šai dienā jautri iet,
Vajag kaut ko glāzēs liet.
Uzsaukt tostu - dzert to sausu,
Lai vēl ilgi dzīvotprieks.

Lilija, Laimonis, Inīta

Ko vēlēt Jums, ja pati esat gaisma,
Pati saulesstars un pati labestība,
Laba dziesma, melodijas stīga,
Daudziem mums tik ļoti vajadzīga.

Vissrsnīgākie novēlējumi un visskaistākie
pavasara ziedi manai dakterītei **Natālijai Zondakai**
skaistajā dzīves jubilejā!

Elmārs

Lai Jums allaž un vienmēr pietiek smaidu
un labu vārdu,

Kas kā cīruļi dvēselē dzied.

Lai Dievs noklāj visbaltākos ceļus

Tavā priekšā ko iet... (Nagle)

Visskaistākie novēlējuma vārdi **Natālijai Zondakai**
ielajā jubilejā! Lai vēl ilgi vari mums visiem palīdzēt!
Semeņuku ģimene

Dažādi

Rok diķus, grāvjudus, akas, pamatus, līdzina krastus. IZVED cirsmas,
apaugumus. Tālr. 28608343.

Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi.Tālr. 28772537.

